
R

PROPVGNACVLVM

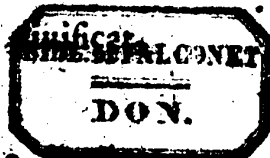
ALCHYMIÆ.

ADVERSVS QVOSDAM MISOCHYMICOS,
Philosophos vmbrales, naturæ humanæ larvas,
qui se Philosophos profiteri audent, dum
Chymiam stultè rident, nec tamen
Brutorum genia ténent.

*Vbi an sit Lapis Philosophorum, qui sit, & qua methodo,
& viâ ipsum Lapidem habuerunt Antiqui, clarissime
tractatur & auctoritate, ratione & experi-ntia pro-
batur, aduersus misochymicos illis, ut tandem resi-
piant Veritatem noscanti.*

*...vult spirat, & vbi spirat omnia
...Illustrat. Ieann. 3: & 2. Corinth.*

*Authore PETRO IOANNE FABRO Doctore
Medico Montpelienfi, ac Castrinomidarrnj
Tectosagum Cines.*

R

5578

TOLOSA
Apud PETRYM BOSCO. M. DC. XLV.

[The body of the document contains extremely faint and illegible text, likely due to low contrast or scanning quality. The text is organized into several paragraphs, but the specific content cannot be discerned.]

MAGNANIMO, ALTISSIMO, AC INVICTISSIMO
PROTOPRINCIPI, DOMINO
MEO IOANNI BAPTISTÆ
GASTONI BORBONIO
DVCI AVRELIANENSI
& Galliæ Gotticæ Vice-Regi.

Macte virtute, (PRINCEPS
INVICTISSIME) inimicis
& hostibus tuis iam omninò
prostratis, ac devictis, in-
nata tua virtus & robur
iam exsurgunt, imò omnibus elucescunt,
quæ invidia luto, non solum obumbrata fue-
rant, imò quodammodo apud credulos con-
spurgata. Perget porrò umbras has & nu-
bes lumini virtutis tuæ obiectas, dissipare ne-
que moras faciat invidia zoilorum, qui iam
non tales esse videri volunt, sed omnes pa-
rasiti fiunt, & lucis tuæ gloriæ, ac triumpho-

rum patrarum nymphos imitari cupiunt, quod fortunam iam victam, captivam inuata tua virtus teneat, ac trahat.

Quod ut secundiori fiat factorum Lege, & virtus tua fata ipsa ducat, imò & nolentia trahat, Pronus ego tanto Principi observare, Antiquorum Arabum & Ægyptiorum gazam omnem, & thesauros qui Chymie artis cortice tenentur occlusi, hoc opere deposita cortice, Altitudini Principis mei, liberrimè offerre, imò profunderere cogor. Vita siquidem longa & fœlix & infinita thesaurorum opes, hoc opere clauduntur, quæ iure merito, tanto Principi sunt obsequio.

Maxima hæc quidem sunt, & maiora dari nequeunt, sed maximo Principum, maxima hæc debentur, maiora tamen erunt, etsi maxima sint, si grato, quali offeruntur, accipiantur animo, in hoc enim solo munus meum, quod gratis ut corde puro, & beneuolo traduntur, à Principe Inuictissimo accipiantur. Valeat Princeps altissimus in perpetuum & cordi suo sit.

Tuus fidelissimus ac obsequentissimus
seruus PETRVS IOANNES FABER
Doctor Medicus Mospeliensis.

PROPVGNACVLVM

ALCHYMIÆ.

PRÆFATIO AD LECTOREM

Beneuolum.

 ALCHYMIſTAS, cum multi Philoſophoſtaſtrū in ſcītiæ & ſtultitiæ accuſare ſoleant, cumque male audiatuſ ipſum non in Alchymia apud ipſos, continere me non potui, imò vt verum fatear, tantæ Calumniæ reſiſtere non poſſum, quin animus meus totus irrumpat in ipſos, & impetum faciat, vt ſtylo meo rudi, ac pungenti calamo ipſos ſtimulem, imò lancinencium ſe ſolos archyſophos, archyſtroſ, & verè doctos exiſtinent; cum verè tamen ſapientiæ, Medicinæ & Scientiæ limen, non adhuc tantum ſalutarint. Tantum ſuperbiæ ab ipſamet vera ignorantia in altum euehi, pati non potui, quin tenebras hæc verè Cymmerias, ex animis horum Philoſophoſtrorum, ſole meridiano, ad Septentrionem uſque diſcuterem, hoc eſt, myſo-ſchymicos; ipſos pudore tanto confunderem, vne inter ſciolos & abecedarios quidem caput

extollere queant: cum Alchymiam Philosophiæ veram margaritam, & vnionem, inscitiaè imò stultitiæ accusare audeant, & Lapidem Philosophorum seu Elixir Arabicum, metalla imperfecta in verum aurum transmutans, stultè & temere irrideant, & nullo pacto credant.

Veritatem ipsius Alchymiaè, præstantiam & nobilitatem adeò claram & manifestam facere in votis est, vt nemo mortalium sit, quin eius amore capiatur imò rapiatur, Dentisque Mysochymicorum pugnis auerruncet, quibè ausi fuerint tantam veritatem, præstantiam & nobilitatem liuidis & impuris suis dentibus mordere.

In votis fuit, librum hunc Gallico Idiome publici facere iuris, vt viderent omnes Mysochymici qui inter Gallos degunt, quantum sit impudentiæ, ignauiæ, & inscitiaè apud ipsos, qui Chymiam vilipendunt. Vicit me tamen inter Chymicos, & scientiæ istius famosæ alumnos promerendi cupiditas, qui Italiam, Hispaniam, Germaniam, Poloniam, Angliam, & cæteras Europæ regiones incolunt, Gallicum Idioma non capientes, qui omnes frustrati fuissent fructu & utilitate huiusce operis si Gallico idiome conscriptum fuisset: Si qui sunt tamen inter Gallos, qui Latinum hoc idioma non calleant: interpretari ipsum faciant, breue enim est opus, non multum temporis impenderetur ad eius interpretationem: non potui tot nu-

mero Europæos, ab vtilitate hac manifesta, excludere, & Gallis folis offerre.

Ne me quæso existiment (Lectores beneuoli) superbiam & arrogantiam vitio infectum, quod incitiam & superbiam & impudentiam alios insimulem: hoc in Misochymicos tantum factum est, qui Chymicam artem Philosophiam firmam & verissimam columnam irridendo, & mordendo contemnunt: imò ex Scientiarum numero excludere tentant: Hos solos peto, & in ipsos irrumpo hos superbos, hos arrogantes, hos impudentes, fatuos & stultos existimo, qui nulla artis chymicæ cognitione ipsam vilipendunt, qui cæci de coloribus iudicare capiunt.

Si quid aliud mihi superest, adhuc iniuriæ, ad ipsos Lancinandos, & penitus Vellicandos, eo libenter vterer, non enim parcendum est calumniantibus, cum ipsi non parcant, & vim vi repellere liceat, & cum stultis & fatuis demonstranda sit, eorum stultitia, & fatuitas, ut tandem sapientes, & prudentes fiant. Sic calumniæ & iniuriæ non sunt vitia & detractationes, sed correctiones, quæ pium, & beneuolum sapiunt virum ut à vera veritatis via deflectentes, & penitus aberrantes in ipsam semitam veram reducantur.

Iam opus aggrediamur integrum & rationibus, autoritatibus & experiētis ipsos Misochymicos à via veritatis aberrantes conuincamus, ut tandem resipiscant & palinodiam cantent.

An Alchymia sit vera Scientia.

CAPVT I.

SI vera Philosophia & cognitio rerum naturalium sit vera scientia, Alchymiam excludere non possumus è numero scientiarum: cum Alchymia sit vera Philosophia, & cognitio rerum creatarum: Sunt nomina tantum distincta Alchymia & Philosophia: at in rei veritate nullo pacto differant, nisi Alchymiam ad metalla tantum determinare velimus: quod tamen fieri non potest: Res enim omnes aliae creatae, aequè ut metalla subijcientur Alchymiae, cum in principia sua possint reduci, & principia sua deputari, ut in quintam essentiam possint terminari, quod solius est Alchymiae: ergo Alchymia erit vera Philosophia, cum sit rerum omnium cognitio per causas & per principia rerum omnium, quae soli Alchymiae: obijciuntur cognoscenda: haec autem causae & principia rerum, verè cognoscuntur per Alchymiam cum igne suo, & operibus suis, res omnes reducuntur in materiam primam, seu in sua principia, ex quibus ortum habuerunt; quae enim sunt ultima in resolutione, sunt prima in compositione ut notum est, & autoritate Aristotelis, & Physicorum omnium, & ipsa experientia: Dum enim mixta naturalia ex elementis, in elementa resoluta conspiciamus, asserere possumus elementa illa, haec ultima, quae in

resolutione reperiuntur, prima fuisse in compositione eorundem; dum autem hæc fiunt, dum principia rerum & elementa oculis ipsis subiiciuntur, & manuum tactui, ab ipsa Alchymia? Quid meliori iure & titulo nomen scientiæ cognitionis sibi vindicare potest, quàm ipsamet Alchymia; quæ rerum omnium elementa, principia & causas, sensibus ipsis obijcit palandas & tractandas, & perinde optimè cognoscendas. Elementa autem & principia rerum sensibus ipsis palpanda traduntur ab ipsa Alchymia, dum res omnes reducuntur in Salem, Sulphur, & Mercurium, quæ quidem principia rerum omnium sunt, cum hæc vltima in resolutione rerum reperiuntur, & perinde prima fuisse in earundem rerum compositione censendum est. Vnde qui cognoscit Salem, Sulphur, & Mercurium cuiuscumque rei, cognoscit penitus essentiam illius rei & virtutem & proprietatem ipsius, cum cognoscit id quod dat esse rei, & fontem proprietatum & virtutum. Sal autem, Sulphur, & Mercurius sunt id quod rebus omnibus dat verum esse corporale & formale, cum Sal sit corpus rerum omnium, Sulphur sit calidum innatum, & Mercurius sit humidum innatum rerum omnium, & perinde hæc tria esse rerum omnium constituunt materiale & formale, & qui materiam & formam rerum omnium cognoscit, verè & fundamentaliter res omnes cognoscit. Vnde Alchymiam

veram esse scientiam negare non possumus, cum & principia rerum omnium cognoscat & cognoscenda suis discipulis obijciat.

Qui hisce argumentis fidem non adhibet, non est dignus, ut inter homines collocetur, sed asinorum numero & speciei ascribatur.

Præterea doctissimus Hermes, doctrina sua, & excellentia Trismegistus vocatus, eam veram verissimamque testatur: Et experientiâ, & oculis ipsis viderunt infiniti, Alchymiaë veritatem, ut testantur Historiæ antiquæ & recentes: Suidas imprimis asserit Diocletianum circa annum Christi 294. igni tradidisse omnes Alchymiaë artifices apud Ægyptios, cum omnibus voluminibus huiusce famosæ scientiæ, quod aurum & argentum verissimum ac legitimum & peroptimum facere docerent, & perinde Romano Imperio fortiter resisterent, ex his nemo mentis compos Alchymiam veram esse scientiam abnegare potest, vel rationes meras & puras auctoritates & experientias, stultè & pertinaciter irridet & contemnit.

*Quid prætendat Alchymia in rebus
omnibus cognoscendis.*

CAPVT II.

Alchymia præstantiâ sua, & nobilitate finis sui, & scopi, alias omnes Scientias naturales antecellit: non enim intendit res simpliciter & cortice tenus cognoscere sed

quid sint materialiter & formaliter, vnde nam virtutes & proprietates rerum scaturiant, & quâ virtute & industriâ intendi queant: Exempli gratia dum metallorum perquirat principia, & elementa, eaque videt esse Mercurij, Sulphuris & Salis cuiusdam metallici formas & species esse, non ibi suam perquisitionem terminat, ac finit, sed ultra, vnde ille Mercurius, illud Sulphur, & Sal ortum habuerunt perquirat, & non solum elementa Mercurij, Sulphuris & salis metallici perquisitionem suam finiunt, sed ipsorum elementorum causas principia prima perquirendo, ad creatorem tandem horum omnium principiorum peruenit, vbi tanquam ad fontem inexhaustum, & terminum vndique infinitum, & ad principium absque principio quiescit.

Et interim dum causas illas naturales & principia metallorum contemplatur, videt & ante oculos suos habet quid sit illud in rerum natura, quod metalla producit eaque germinare faciat, quid eorum distinctionem & varietatem constituat. Quid perfectionem auri, & argenti, quid imperfectionem Plumbi, & reliquorum, quid volatilitatem Mercurij perficiat: his omnibus ritè cognitis, inde facillimum est arguere, an Alchymia metalla imperfecta perficere possit, eaque perducere breuissimo tempore, ad auri perfectionem & argenti candorem, habita materia naturali, aurum & argen-

tum perficiente in fodinis & visceribus terræ, eaque adhuc ad perfectiorem multò gradum arte Chymica conducta : ita vt si ea materia aurum & argentum perficiens in fodinis ipsius terræ, certam quantitatem materiæ auri & argenti perficiat : eadem materia arte Chymica ad multò perfectiorem gradum conducta, maiorem multò, & ferè infinitam quantitatem perficiet, secundum perfectionis suæ gradum: quod enim in vno gradu perficit id ipsum in maiori gradu, & excellentiori, maiora perficere censendum est.

Sic pariter vegetantium & animalium naturam indagando videt perfectissimè, quid sit in vegetantibus & animantibus, quid eorum vitam faciat, foueat & conferuet, & quid eorum omnium actus vitales destruat, & minuat, vnde vitæ & mortis causas videt manifestas, & quis vitæ & mortis remedia meliori iure & faciliori via peruestigare, & inuenire poterit, quàm qui ea verè cognoscit, & in ipsa natura videt. hoc solum sola pertendit Alchymia in cognoscendis naturæ rebus, & hoc solum vile, & dignum inuestigatū censet, cum tantæ sit utilitatis, vt nemo eo carere possit: Eo vtuntur solo creature omnes, sed inuisibili modo, quamuis viâ palpabili, nam alimenta omnia continent, spiritum lucis inuisibilem, vitæ pabulum, & vitæ causam, & actuum vitalium perfectionem, qui calidum innatum & humidum primigenium &

Alchymia.

9

ficcum radicale in rebus omnibus constituit, & tria chymica nostra principia monstrat his omnibus, qui linceos habent oculos: Præterea continent adhuc alimenta omnia spiritum tenebrarum inuisibilem, qui ex parte materiæ ortum habet, qui vitia principiorum & defectus constituit mortis fomitem, & morborum omnium originem parit. Si quis spiritum lucis cum pura & subtili elementorum natura, & substantia coniungere sciat, ita ut vnum & idem sint homogeneous, purum, fixum & stans & in omni igne perseverans: vitæ thesaurum infinitum habebit, & spiritum tenebrarum tenebris opacæ materiæ incarceratum ita detinebit, ut morborum nullus locus habeatur.

Hic solus est Alchymia scopus & finis, & huic cedunt facili negotio aliarum scientiarum scopi & fines, & quantum hic finis & scopus præcellit alios, tantum & Alchymia omnes alias præcellit scientias, & palmam fortiorem illi soli concedunt, quod clarum omnino fiet sequenti capite.

Quantum præcellat Alchymia ceteras omnes scientias naturales.

CAP. III.

Quantum natura generalis præcellit naturas particulares, tantum & præcellit Alchymia ceteras omnes rerum particularium scientias: quantum genus speciem, &

species indiuiduum antecellit, tantum & Alchymia reliquas omnes alias scientias superat ac vincit. Res omnes naturales quæ ab elementis & cœlo dependent, Alchymix subijciuntur. Nullum est animalium, nullum vegetantium, nullum mineralium & metallorum est, quin Alchymix leges subeat, nullumque elementorum est, nihil lucis & cœli, nihil tenebrarum, nihil vitæ, & mortis est, quin Alchymix ignibus accendatur, vt purum illius separetur ab impuro, purum conseruetur, vt naturæ gaudium, & in quo solo illius quies, quam summo perè quærit & optat: impurum autem reijciatur, tanquam quid illi inimicum, & naturæ iuratus hostis.

Sic purum cœli & lucis, atque elementorum omnium animalium vegetantium & mineralium omnium quærit, eoque inuento gaudet, quo solo, in rebus naturalibus, miranda & stupenda facit, quæ ignaris & stultis, qui hoc naturæ purum, non cognoscunt, pura miracula videntur aut magica arte spectra, dum oculis ipsorum subijciuntur.

Hoc Naturæ purum, naturæ centrum ipsius Dei verum speculum, actionum omnium naturalium verum & vnicum fundamentum, sola inter scientias Alchymia nouit, & eo solo, sola uti solet, & cùm illud naturæ purum sit etiam naturæ pulchrum, mobile, vtile, & commodum. Et si quid est in natura pulchritudinis, nobilita-

tis, & vtilitatis, id omne ab illo solo puro, ortum habet: vnde ratione illius puri, quo solo sola Alchymia vti solet, inter omnes scientias, iure merito etiam sola Alchymia scientias omnes naturales plurimum antecellit, & quantum purum illud, reliquum naturæ superat & vincit, tantum & Alchymia alias scientias anteuertit, ratione illius puri, quod & Alchymia solum & vnicum subiectum est, & vt subiectum nobilissimum est, & res omnes naturales nobilitate vincit. Sic & Alchymia alias omnes scientias nobilitate sua, & excellentia superabit: quod autem naturæ purum sit vnicum & solum Alchymia subiectum sequenti capite demonstrabitur.

Quòd naturæ Purum sit solius Alchymia subiectum.

CAPVT IV.

CVM in primo capite huiusce operis Alchymiam asseruimus veram Philosophiam esse, & naturæ vniuersalis cognitionem, fieri non potest, quin purum naturæ sit vnicum solius alchymia subiectum, cum solius naturæ cognitio, ab ipso solo naturæ puro dependeat; purum enim naturæ, naturam totam comprehendit, & capit: in ipso enim solo, natura coelestis & elementaris verè vniuntur, & nihil aliud est naturæ purum, quàm illud in quo coelum & elementa omnia verè & realiter

vnita & coniuncta in vnum reperiuntur, & illud dicitur ab alijs occultæ Philosophiæ Professoribus, Semen: in quo solo tanquam in naturæ puro, natura cœlestis & elementaris verè coercentur, & sic mundus est integer & perfectus sed paruus imò paruulus mundus est, cum minima sit, sed purissima pars cuiuscumque naturæ compositi, in cuius solius cognitione, totius naturæ cognitio pendet.

Quòd si purum naturæ naturam totam capiat, & tota natura percipi nequeat, quin purum illud naturæ percipiatur: Inde necesse est, quod Alchymia purum illud naturæ habeat, pro subiecto suo adæquato: cum Alchymia habeatur ab omnibus, notitia & cognitio totius naturæ, & sit vera Philosophia vniuersalis: tota ergo & vniuersalis natura cum cognosci non possit, quin & purum naturæ cognoscatur, cum purum naturæ, totam capiat naturam, sequitur inde purum istud naturæ, totam naturam capiens subiectum vnicum esse, & verum & adæquatum totius Alchymia; subiectum enim cuiuscumque scientiæ, est id circa quod illa scientia terminatur, quodque summopere quærit vt noscat, & in cuius cognitione & inquisitione, tota occupatur, & ea sola cognitione terminatur: atqui purum naturæ est id solum, quod quærit, vt ipsum noscat Alchymia, & in cuius cognitione & inquisitione terminatur. Ergo inficias ire non possumus, purum naturæ, esse vnicum.

vnicum & verum Alchymiaë subiectum. Hoc ipsum Hermes, Trismegistus, Geber & Lullius, & omnes alij Alchymiaë Professores & veri patres, in suis operibus firmiter asserunt his aut similibus verbis: Purum cuiuscumque mixti, quod est semèn & elementũ cuiusque naturæ, est nostræ artis & scientiæ subiectum: Vnde cum illud purum in omnibus rebus reperiatur, asserunt etiam materiam & subiectũ artis nostræ, rebus in omnibus reperiri, & nihil sine eo viuere posse: eo ergo ignoto, scientia nostra penitus ignoratur; eo autem noto, quicquid ex arte nostra desiderare possumus, facili viâ obtinemus

Hinc Philosophorum antiquorum quamplurimi purum illud naturæ indagauerunt & improbo labore inuenerunt, illudque in vnoquoque naturæ genere in animali putâ vegetabili, & minerali, perfectionis summum gradum constituere perspexerunt: idque non purum naturæ vocauerunt, sed Lapidem eorum, & Elixir, & summam medicinam, de qua capitibus sequentibus, toto hoc in opere diffusè admodum tractabitur, vt crassa illa ignorantia, & ferè stultitia, ex animis quibusdam eliminetur, qui se tamen doctos existimant, & philosophiam calere putant, cum tamẽ in rei veritate, vt ipsimet fateri tandem conabuntur, ne corticem quidẽ & pallium Philosophiæ agnoscant, & perinde quanta sit ipsorum stultitia & fatuitas, in sequentibus capitulis huiusce operis, clarissimè

admodum demonstrabimus, ne rideant amplius Alchymia Professores, cum ipsimet ridendi sint, & ex theatro sapientiae sibilo maximo explodendi.

Quid & Quale sit natura Purum, naturam totam coercens.

CAPVT V.

Quid & quale sit naturæ purum in genere, tanto velamine obscurarunt Antiqui Sophi, qui ipsum nouerunt, quanto maiori potuerunt, nè notum omnibus fieret, & sic natura semper velata maneret, & obscuris umbris obtegeretur, ne omnib⁹ patefieret: hinc factum est quòd multi Philosophastri, docti toga tenus & pallio, Purum illud naturæ ignorant, actionum omnium fundamentum credere non potuerunt, eius miros ac stupendos effectus, & perinde irriserunt, & persecuti sunt cachinnis, & sibilis Alchymiant, & eius Professores miros illos effectus proclamantes.

Vt autem hæc non fiant amplius, & tandem quiescat risus stultorum in sapientes, naturæ istud purum demonstrare in votis est, vt eo noto, & paterfacto, resipiscant stulti, & fatui omnes qui non credunt hæc naturæ miracula: quamuis ipsismet oculis quotidie obiiciantur, vnde verè cæci & plusquã talpæ videntur, cum non videant quod oculis omnium palam est.

Purum ergo naturæ in penetrabilibus cuius

eumque mixti quiescit, & est scintilla lucis creatæ, & spiritus eius, materiæ elementorum omnium purissimæ incarceratus & inclusus, ut materiam illam elementorum actuet & informet: nam scintilla illa lucis creatæ, & spiritus eius, est verissima forma, materiæ elementaris, & petinde vera substantia, cum sit forma quam antiqui Philosophi, infinitis ferè nominibus nominant, ut eius notitiam occultarent: Sulphur enim naturæ eam dixerunt, igneum vigorem, spiritum mundi, mentem, animam, terrestrem, dæmonem, vel terrestrem Deum, potestatem & *divinum*, innatam Minam, Calidum innatum, humidum primigenium, mediam naturam, florem animæ, Salem innatum & radicalem, auream vim animæ, mentis vigorem in elementis. In æthere Iovem, in aëre Iunonem, in aqua Neptunum, & in terra Plutonem, & sic varijs nominibus, hanc unicam solam rem obscurarunt, & sic occultarunt, ne nota fieret omnibus: Quæ tamen nihil aliud est, quam tenuissima illa, & subtilissima naturæ creatæ pars, quæ ex lumine puro creato, tanquam forma, seu formalis substantia, & substantia elementorum purissima, tanquam materia constat, ita ut ratione illius luminis, est quasi spiritus, & ratione materiæ elementaris est quasi corpus, unde dicunt Philosophi mediunt esse, quod est quasi non corpus, sed quasi iam anima, siue quasi non anima, & quasi iam cor-

pus, coniungens duo extrema, animam & corpus in rebus omnibus naturalibus, ita ut sit corpus spirituale, & spiritus corporalis, omnia permeans & viuificans, ita ut in ipso solo contradictoria vera reperiantur, ut ex definitione sua, quilibet colligere potest. Tantam virtutem & vigorem habet hic spiritus, ut nihil fiat in rerum natura, nisi virtute & efficaciam illius, & quo maior est qualitas illius in rebus naturalibus, eo maior est in ipsis virtus & robur, adeo ut ad miraculum deueniat eius robur & virtus, cum eius substantia sit adeo spiritualis virtutis, ut minima quantitas eius totum ferè mundum agitare possit: hinc ex eo spiritu naturali miracula fecerunt antiqui Philosophi in animalibus, in vegetantibus & in metallicis corporibus, cuius solius opere, & industria, metalla omnia, siue perfecta, & imperfecta, in primum suum semen, ex quo ortum habuerunt, redegerunt, & hanc materiam, arte sua in tantam redegerunt subtilitatem, & agendi virtutem, ut transmutationem metallicam imperfectorum metallorum, in perfectissima metalla fecerint; Et sic ex eo spiritu Lapidem suum & Elixir Arabicum composuerunt, de quo cum agendum erit, ut Mysochymicos nostros verè confundamus, & eorum ignorantiam manifestam faciamus, quod veritatem hanc rideant & stultè non credant.

*Quòd lapis Philosophorum sit in rerum
naturâ, & vere existat.*

CAPV·T VI.

Qui linceos habent oculos, & acuto sunt ingenio præditi, ex capitulis antecedentibus satis fusè, veritatem huiusce capituli manifestam & clarissimam vident; nihilominus tamen cum Misochymici nostri sint apertè deuincendi, probatio eius nobis est aggradienda, & claris verbis manifestanda.

Purum naturæ quod capitulis præcedentibus notum & manifestum fecimus, ex illius definitione, cum sit causa vera, & vnica perfectionis in rebus omnibus animantibus, vegetantibus putà & metallicis, inficias ire non possumus, quin in rebus metallicis sit Lapis Philosophorum: cum Lapis Philosophorum nihil aliud sit, quàm purum naturæ metallicæ, in supremo gradu digestum & percoctum, in quo; perfectio metallica supremo in gradu collocatur.

Hoc autem purum naturæ metallicæ, existere in rerum natura, quis adeò mentis inops non fatebitur, cum & metalla videat, aurum & argentum conspiciat, & manibus pertractet? hæc enim metalla natura non perficit sine perficiente ac producente, quod & nos semen metallicum & purum naturæ metallicæ dicimus, & verissimum est, cum purum

illud naturæ metallicæ sit verum semen metallicum, & immediatum principium, ex quo metalla fiunt & producuntur; est enim illud solum metallicarum actionum fundamentum & scaturigo, unde metalla habent produci ex illo solo, cum ex illo solo vis illa producendi scaturiat, ut ex definitione sua superius allata sufficienter patet: Si ergo purum illud naturæ metallicæ, seu semen metallicum & principium existat in rerum natura, & Lapidem etiam Philosophorum existere fatendum erit, cum & Lapis Philosophorum nihil aliud sit, quam purum illud naturæ metallicæ seu semen, & principium metallicum, ex quo metalla ortum & scaturiginem habent. Lapidem autem Philosophorum, purum illud esse metallicum, seu semen, & principium naturæ metallicæ, nemo ibi inficias, cum sciat Lapidem philosophorum illud esse, quod in supremo gradu digestum & percoctum ab arte chymica habetur, virtutem transmutandi habens, metalla imperfecta in verum aurum & argentum, & sic imperfectiones omnes metallicas percurans & persanans: Illud autem nihil aliud esse potest, quam purum naturæ metallicæ, seu metallicum principium, ex sententiâ ipsiusmet Aristotelis, qui quarto Meteororum asserit metalla transmutari non posse nisi prius, inquit, reducantur in materiam primam, ex quâ immediate facta sunt, hoc est nisi in metallicum principium solvantur, metallicum ergo

illud principium seu purum naturæ metallicæ, erit illud in quo solui habet aurum & argentū vt inde ex sententia Aristotelis metalla inter se transmutari queant. Ergo etiam illud erit Lapis Philosophorū, cum Lapis philosophorum nihil aliud sit, quam illud quod metalla inter se transmutat. Fatendum ergo Misochymicis est Lapidem Philosophorum in rerum natura verissimè existere, qui præsentia sua & nobilitate, radiisque suæ virtutis fatuos Misochymicos nostros confundit, adeò vt in ipsismet reperiatur, qui adeo cæci sunt vt ipsum quod in ipsis est, & quod in ipsis manet, & viuit in ipsis, non videant neque cognoscant, & tamen Philosophi summi haberi volunt, cum tamen se ipsis planè ignorent, vt autem magis ac magis confundantur & veritatem ipsam agnoscant, Lapidem philosophorum adhuc clariùs, & dilucidius demonstrabimus.

*Quod natura purum in genere metallico,
sit antiquorum Lapis Philosophorum.*

CA P V T VII.

PVrum naturæ, est omnium actionum naturalium fundamentum, basis, & columna firmissima, supra quam natura ipsa fundat & firmat, quicquid agere ipsa potest, in metallico genere vt videmus ipsamet experientia, metalla quedam perficit, & ad aurum & argentum conducit, ultra tamen tendere non

potest : Ergo in genere metallico datur aliquid, cuius ope, & beneficio, ipsa natura, metalla perficit : Illud autem debet esse purum naturæ metallicæ, cum illud sit fundamentum & basis omnium actionum naturæ metallicæ.

Metalla siquidem natura ipsa generare nequit eaque perficere, quin actionibus suis & facultatibus id peragat, & id ipsum reperiri debet in ipsa naturâ metallicâ : Quid artem magis in natura metallica actiones & facultates naturæ metallicæ, ex se ipso depromere potest, quàm ipsum naturæ metallicæ purum ? Impurum enim & foetulentum eiusdem naturæ, cum sit expers actionis omnis, actiones illas producendi & perficiendi metalla, ex se ipso depromere non potest, est enim expers actionis, cum habeat rationem materiæ, quæ semper passiva est, & nullo pacto activa, cum actio à forma dependeat, quæ semper purior pars est totius mixti, materia autem crassior & impurior : Purum ergo naturæ metallicæ est id solû quod agit in naturâ metallicâ : ergo id ipsum est quod producit, & perficit metalla : ergo etiam erit Lapis Philosophorû in genere metallico, cum Lapis Philosophorum sit ex sententiâ Chymicorum omnium, id quod perficit metalla perfecta, in verum aurum & argentum.

Si ergo in naturâ metallicâ, natura ipsa purum naturæ metallicæ assumat in visceribus terræ, ad perficienda & producenda metalla

perfecta, Alchymia similiter quæ naturam sequi & imitari habet, purum illud naturæ metallicæ assumere debet, illudque summoperè digerere & coquere debet, vt tandem ex illo arte suâ & industriâ, Lapidem suum perficiat, qui quidē neque formaliter, neque materialiter distingui potest ab ipso naturæ metallicæ puro, seu semine & principio metallico, quod quidē cum sit substantia illa, quam natura accipit, ad argentum & aurum conficiendum, cum ipsa sola substantia reperiatur, id solum quod perficere potest metalla: inde etiam clarissimum erit, purum illud naturæ metallicæ esse substantiâ, ex qua Lapis antiquorum fieri debet, cum in illa solâ substantiâ, virtus, & facultas metalla perficiendi reperiatur, & naturaliter sit illi indita.

Vnde concludere possumus purum naturæ metallicæ, esse Lapidem antiquorum Philosophorum: quod omnes Alchymia Patres sua autoritate confirmant, asserentes Sulphur eorum quod est naturæ metallicæ purissimum album vel rubeum, esse solum id quod Philosophi accipere possunt, vt inde fiat aurum & argentum.

Experientia autem id ipsum etiam confirmat, quod in vegetabilibus omnibus, flores sint illud, ex quo solo, tanquam naturæ vegetantium purissimo, fiunt vegetantium fructus & propagatio eorum.

In animantibus item datur semen, quod est purissimum animantium, ex quo solo animantia progignuntur & multiplicantur ad inuicē: Quid ni etiam in metallicâ naturâ dabitur purum aliquid, vt in reliquis duobus naturæ generibus, ex quo & in quo fient omnes naturæ metallicæ, productiones & multiplicationes.

Qui hisce demonstrationibus fidem & auctoritatem adhibere non potest, certissimè ad populum auritum relegari meretur, non enim societati & consilio hominum aggregari potest, qui rationes meras & claras, vt auctoritates ac experientias cōprehendere non potest.

*Purum naturæ metallicæ quid & quale sit,
& quo nomine vulgari insigniatur
& qua veste induatur.*

CAPVT VII.

PVrum naturæ vniuersalis, definiuimus capite quinto & ipsum asseruimus esse scintillam lucis creatæ, purissimis elementorum omnium substantijs permixtam & unitam, vnione tali, vt vnum homogeneum constituent spiritum mundi, & naturæ communiter à philosophis antiquis nominatum, vaporibus & exhalationibus naturalibus, quæ ex visceribus terræ sursum eleuantur, interclusum & incarceratum.

Ex cuius definitione. Purum iam naturæ metallicæ colligere possumus: est enim etiam

eadem scintilla lucis creatæ purissimè elementorum substantijs permixta, & vnita, permixtione tali vt vnum homogeneous constituat ad metallicam naturam determinatum & definitū: Definitur autem ac determinatur, dūm aduenit substantijs metallicis, & eorū seminibus, ac principijs metallicis, cum quibus solis determinatur ad naturam metallicam: Antequam autem adueniat seminibus & principijs metallicis, æquè ex eo fieri potest, lapis, herba, aut animal, æque ac metallum. Dūm autē determinatum est metallico principio, nihil aliud fieri potest ex eo, quàm metallum: Est enim generalis & vniuersalis naturæ spiritus, indifferens ad omnia mixta: est enim veluti pabulū, & alimentum cuiuscumque seminis particularis, ibique solum determinatur ad particulare mixtum, cuius fit alimentum: Spiritus autem iste generalis fit ex luce & elementis, & ex his solum nutritur & fouetur: Particularis autem cuiuscumque rei spiritus, ex hoc generali spiritu nutritur & conseruatur, ac constituitur ex ipso & materiâ purissimâ particulari cuiuscumque mixti: ita vt particularis spiritus naturæ metallicæ, fiat & componatur ex spiritu generali, & naturâ particulari metallicâ, quæ sulphuris non vrens imitatur naturam: hæc natura sulphurea non vrens metallica, imprægnatur spiritu generali, qui vniuersa occupat elementa ad nutritionē & con-

seruationem rerum omnium : hæc ergo terra sulphurea imprægnata spiritu generali, fit particularis materia & particulare semen & principium metallicum, ex quo immediatè metalla ortum habent. Si terra illa sulphurea sit pura & alba, ex ea immediatè fiat argentum necesse est, cum illo spiritu generali puro : Si vero eadem terra pura sit rubea, fit autem rubea, sola coctione & digestionem forti, in terræ concavis antris, fit ex ea immediatè aurum. Vnde perspiciunt qui linceos habent oculos, sulphur illud perfectè digestum & coctum, seu terram illam sulphurcam puram, albam, vel rubeam, quæ cum spiritu generali constituit immediatum semen & principium auri & argenti, haberi non posse nisi ex auro vel argento, sed cum eodem spiritu, qui copia sua dissoluit aurum & argentum in principia sua, seu terram illam sulphuream albam & rubeam & spiritum suum. Terra autem hæc sulphurea originem habet ex materia elementorum pura, cui terræ virtus & energia cæteris præcellit elementis, quam quidem terram spiritus generalis naturæ imprægnat & coquit vi lucis suæ, & ignei vigoris virtute, & coquendo ac digerendo perficit, separando inter coquendū, quod naturæ suæ est heterogeneū, quod solum impurum est, & separato illo impuro, reliquum quod remanet purum, coquit ac digerit, in sulphur non vrens album & rubeum ex quibus

digestione pura & solá, fit aurum vel argentum: Primo sulphur non adurens album, fit ex terrâ illa pura alba, cui insunt reliqua omnia elementa, sed terra præcellit, & spiritu generali, qui eam materiam coquit & digerit continuè & leuiter in sulphur album non adurens, & determinatur hæc materia ad metallicam materiam influxu particulari Solis & Lunæ, vnde etiam ab Alchymie Patribus dicitur hæc natura, Sol, vel Luna, Sulphur rubeum dicitur Sol, Sulphur vero album dicitur Luna. In principio tamen creationis, à Deo solo factæ sunt rerum determinationes solâ diuisione & separatione materiæ rerum primæ.

Dum enim Deus creator omnium in principio creationis diuisit materiam illam naturæ primam, diuisione illa solâ, fecit particularia & indiuidua specierum: Vnde hæc indiuidua singula magneticam seu attrahentem virtutem habent, trahendi ad se, id ex quo facta sunt, vt conferuentur & multiplicentur in suo esse: Sic singula iuxta attrahunt spiritum illum generalem materiæ primæ, tanquam alimentum, pabulum sui ipsius, vt eo conferuentur: nihil enim est materia prima, quam elementorum omnium natura confusa, spiritu illo lucis creatæ informata & actuata. Et quia spiritus ille lucis in materia rerum prima, est multiplicationis & generationis principium, sic omnibus indiuiduis quæ ex materiâ primâ separata sunt,

virtute & potentia Dei, communicatur illa virtus multiplicationis & generationis, virtute illius spiritus qui in materia prima est generationis & multiplicationis principium: Sic multiplicatur & producantur indiuidua cuncta naturæ, spiritu generali indiuiduato, & determinato, in eorum centro.

Sic metalla in visceribus terræ, in eorum fodinis & antris, attrahunt spiritum illum generalem & sibi particularem faciunt, & ad sui generationem & multiplicationem determinant, & sic spiritus hic in cordibus eorum, est eorum vita, quo si priuentur dicuntur mortua metallorum cadauera. Quandiu verò fouentur tali spiritu, viua sunt, & generationis & multiplicationis virtute prædita.

Hic animaduertendum est, spiritu generali materiam metallorum fieri viuam, & generationis & multiplicationis capacem, & in materia metallica indiuiduari, & determinari ad metalla, vt videant qui Alchymixæ alumnos fieri cupiunt, quantæ sit necessitatis ad Alchymiam faciendam, cognitio spiritus generalis, absque enim ipso, nihil fieri potest in Chymia: nec spiritus particularis metallicus haberi potest, absque generali: generalis ergo est necessariò habendus, vt particularem metallicum spiritum habere valeamus.

Qua veste ergo induatur & quali corpore claudatur copiosa spiritus generalis iam nobis

est demonstrandum. Spiritus ergo generalis, cum sit spiritus lucis creatæ, tenuissimæ & purissimæ elementorum omnium substantiæ. incarceratus, nullo pacto dubitandum est, quin calore suo innato, (qui lucem assiduè concomitatur) ex materia elementorum sibi faciat corpus quoddam, quo se Philosophis ostendat & visibilem faciat, nam in sua tenuitate & subtilitate verè inuisibilis est, nihilominus tamen corpus Purum induit: Quale autem sit hoc corpus philosophis est excogitandum, quid & quale corpus produci potest, quod ubique terrarum & ubique locorum reperiat, quod frigidum & humidum sit manifesto: occulto verò sit calidum & siccum, quod sit igneum & aëreum in occulto: in manifesto vero sit terreum & aqueum, & nominatur nomine communi & vulgari, mercurius seu argentum viuum, quod mercurij planetæ virtutes imitetur, cum bonis bonitatem sequatur, cum malis pervertatur, in eo solo est, quicquid quærunt Sapientes, & ex quo solo haberi potest, quicquid Alchymia peroptat. Nominatur etiam infinitis aliis nominibus, ne vulgus ipsum agnoscat, & decipiatur tantis & tot vocabulis diuersis ac variis, varias res & differentes indicantibus: nolunt enim Sapientes margaritas has porcis offerre, & asinis præbere lactucas, cum his sufficiant cardui: Vnde inter Chymicos dicitur Acetum acerrimum, Lac virginis, Sal merat-

lorum Sal naturæ. Aqua non madefaciens manus, Aqua maris metallici, Aqua vitæ, sine qua nemo mortaliū viuere potest, & sine quâ nihil generatur & producitur in toto terrarū orbe: hisce nominibus & alijs infinitis, Mysochimicos nostros irriferunt, & escam propriam auream, quam auidissimè exoptant, illis surripuerunt, & doctis & sapientibus patefecerunt: vt capite sequenti fiet clarius.

*Quod nominum multitudine & varietate
chymicum arcanum obscuratum sit stultis,
sapientibus vero demonstratum.*

CAPVT IX.

ARcanum chymicum, cum in vnâ solâ re consistat, si res illa sola & vnica, varijs & multiplicibus nominibus? insigniatur, quis vnica dicet & existimabit nomina siquidem varia sunt indita rebus ad substantiam earum variam & distinctam demonstrandam: Res autem chymica sola, & vnica, ac homogenea, in substantia, cum infinitis ferè nominibus varijs ac distinctis insigniatur, quis vnâ rem, & solam, & homogeneam prædicabit? varia enim illa nomina, varias substantias, variasque substantiarum proprietates indicant, & demonstrant: Et tamen Chymici Philosophi volunt, vnâ & eandem homogeneam demonstrare substantiam: Non secus ac Persona aliqua, quæ in theatro Comitorū, nunc regem

Regem, nunc Militem, nunc Seruum, nunc Fœminam, nunc Amasium repræsentat, varijs solum commutatis versibus: Persona tamen vnica est, & eadem: Sic res nostra chymica, varia sortitur nomina & ea induit tanquam persona comica, varias induit vèstes, vt personas distinctas repræsentet. Pariter Persona chymica nostra varias induit vestes, seu nomina, vt varias & distinctas in Theatro chymico, exerceat personas: hoc Prudentibus indicat infinitam virtutem & proprietatem, eamque variam, ac distinctam, ac contrariam eiusdem rei. Quæ quidem proprietates variæ & distinctæ & inter se contrariæ non possunt meliori titulo & viâ demonstrari, quam nominibus diuersis, contrarias substantias significantibus: exempli gratia, si res nostra chymica habeat virtutes & proprietates Auri & argenti, plumbi, stamni, ferri, cupri & mercurij, quis eas virtutes & proprietates illi competere, meliori signaculo, indicare poterit, quam auri nomine, argenti, plumbi, stamni, ferri, & cupri & mercurij, vocabulo, quod solum illas virtutes demonstrat.

Cum ergo res nostra chymica, habeat virtutes, & proprietates totius naturæ, & totam naturam vniuersalem capiat & comprehendat, vt superius fusè admodum demonstratum est? quis est ille qui merito, nos reprehendere possit? si omnibus rerum nominibus, rem nostram chymicam insigniamus, fatui quidem & verè

insipientes, qui nullo callent mentis humanæ acumine, hoc comprehendere non possunt, nec cerebri sui capsula capere, quâ ratione detur vnum quid palpabile, & sensibus nostris comprehensibile, quod habeat virtutes rerum omnium, & quod naturam creatam absolute comprehendat integram: hoc tamen nomine spiritus animæ, mentis & terrestris Dei vocabulo, & cognomine potestatis & *δυναμείος* indicare & asserere voluerunt antiqui Prudentibus & sapientibus, qui non solum cortices rerum, sed intima penetrant, auditis solis rerum nominibus, quæ res ipsas intimè indicant, & demonstrant. Fatui verò Misochymici nostri, tot nominibus confunduntur, & cum ipsa nomina conspiciant, contrarias omninò indicare substantias, & omni ex parte, ex substantia metallica, & minerali eliminatus, & nihil virtutis metallicæ inde elici posse, ad transmutationem metallicam inseruiens, statim clamant & buccinant in Chymicos, eosque fatuos & verissimè stultos, proclamant, quòd tanta ridicula credant. Hinc ortum est inter ipsos, Lapidem Philosophorum solum reperiri in capite Chymicorum, quod plenum stultitiâ ipsorummet stultitia censet: At Historiæ infinite, & rationes innumerabiles, argumenta infinita, auctoritates grauissimorum Authorum, qui non solum sanctitate, & morum pietate summâ, sæcula præterita exornarunt: Eos ipsos merâ &

pura putata stultitia, & crassissima ignorantia confundunt, veluti est Sanctus Thomas, Sanctus Albertus, Beatus Lullius, Morienus Romanus, Hermes Trismegistus & alij infiniti ipsomet sua autoritate pudore perfundunt, adeo ut in ipsos facillime concludere valeamus Arcanum Chymicum nominum multitudine, & varietate, stultis & insipientibus, obscuratum fuisse, sapientibus vero clarissime demonstratum.

Arcanum Chymicum siue Lapis Philosophorum, quibus constat.

CAPVT X.

Lapidem Philosophorum unice constare physicam substantiam asseruerunt omnes Philosophi, quam Mercurium nomine vocarunt, non tamen vulgarem & communem mercurium seu argentum viuum communiter vendibile, intellexerunt, sed eum ipsum mercurium supra descriptum, ex quo solo immediate metalla omnia, & ipsemet Mercurius vulgaris in visceribus terrae producuntur: Mercurius ergo esse, ex quo solo fiunt metalla, & Lapis Philosophorum, si physice scrutetur, non vniam simplicem inueniemus substantiam, sed compositam ex quatuor elementis & tribus rerum principiis: Vnde asserere solent Alchymiae Patres quatuor Elementa, componere Lapidem eorum, & tria principia, & ut stultos

irrideant, & ab arte eorum excludant, dicere solent: Lapis noster & Arcanum componitur ex vna re, ex bina, vnde rebus dicitur, ex tribus, ex quatuor, & sic contradictoriis suis dictis & logogriphis stultos illos illudunt; & tamen Sapientes alloquuntur, & illis compositionem mirandam Lapidis ostendunt. Nam verè primò, & immediatè res illa, quæ componit Lapidem Philosophorum est verè vna, quæ tamen in masculum & foeminam diuiditur, vnde ex bina re constitui asserunt, nam in illa sola re seu Mercurio Philosophorum, est agens & patiens, quæ masculi & foeminæ rationem habere possunt, & quamuis hæc vna res diuidatur in masculum & foeminam, in agentem & patientem, in materiam & formam, nullatenus amittit suam vnitatem.

Sic etiam quando diuiditur in tria principia: in Mercurium putà, Sal & Sulphur, nullatenus hæc diuisio vnitatem compositione destruit, sed quibus constet hæc vnitas, sapientibus iudicatur. Multò minùs vnitatem hanc simplicis substantiæ destruit & soluit; quatuor elementorum compositio, cum omnia naturæ mixta etsi simplicia & homogenea sint, ex communi & vulgari scientiâ & doctrinâ, ex quatuor constant elementis, & nihilominus vnum sunt mixtum simplex & homogeneum, quia mixtio perfecta cum generatione & productione ex quatuor illis elementis vnum facit & constituit.

Hanc mirandam naturæ mixtionem & ex mixtione vnionem miro ænygmate ostendunt Philosophi antiqui Alchymix Professores, asserendo, omnia naturalia & præcipue Lapidem & Arcanum eorum esse 1. 2. 3. 4. quæ simul iuncta & Arithmeticè connexa decimum numerum constituent, qui hisce figuris Arithmeticis componitur, & sic cartis exaratur, 10. vnitatem cum circulo depingendo & sic solo ænygmate, totum arcanum Chymicum declaratur. Numeri hi 1. 2. 3. 4. totam compositionem mysticam & veram Lapidis Philosophorum demonstrant, vt iam declaratum est. Dùm verò hos numeros iunctos ostendunt, & decimum numerum constituere indicant: hoc signo Sapientibus demonstrant, vnã hanc materiam simplicem & homogeneam simplici coctione, & circulatione, esse coquendam vnitatem & circulo vnico indicant & demonstrant. Et sic hos numeros 1. 2. 3. 4. materiam putã, quæ vna bina, terna, quaterna dicitur, variis rationibus ad vnitatem redigendam esse, sola circulatione suæ simplicis rationis.

Alij autem obscuriùs loquendo dicunt, vt hanc miram compositionem & coctionẽ ostendant: fac ex vno binarium, ex binario triangulum, ex triangulo quadrangulum, & ex quadrangulo circulum & totum habebis magisterium. Sic stultos nostros illudunt & ænygmatis suis, ab arcanis suis excludant, & Sapientibus suis,

tes, Alchymiaë alumnos nimis loquendi suis rationibus & formulis, ad arcana sua perscrutanda alliciunt.

*Quis & qualis sit Philosophorum Mercurius
ex quo componitur eorundem Lapis.*

CAPVT XI.

Dutissimè insudarunt quam plurimi Philosophorum ad perscrutandam naturam, & qualitatem Mercurij Philosophorum: cum enim in eo solo consistat totum arcanum Chymicum: ideo antiqui Philosophi Chymici, summâ inuidiâ erga posteros suos affecti, totis animi viribus hunc Mercurium occultarunt, ne multi hominum qui brutorum more viuunt, tanquam indigni, fierent tantæ naturalis gazæ participes: Est enim hæc notitia, solius Dei verum Donum: Deus enim, inquit, Morienus Heremita Romanus, confert hanc diuinam scientiam suis fidelibus & seruis, quibus eam, à primæua rerum natura conferre disposuit, sua mirabili fortitudine: Itaque in hac sola scientia, non est possibile aliquid in ea scire, nisi per Dei ipsius demonstrationem: Nec etiam aliquid consequi possunt in ea Alchymistæ, nisi Deus eos consequi illud præiudicauerit, nec quicquam in Alchymia retinere valent, nisi per fortitudinem à summo Deo, liberi diuinitus collatum sit.

Tanta summi Authoris auctoritate confisus,

de hoc Arcano scribere ausus sum, nec timeo Arcana hæc, quæ summa sunt, vulgaria fieri, & omnibus pateferi, nisi solis, quibus iam Deus destinavit hæc fieri manifesta: Alios enim, nescio qua fati occulta ratione, exclusos videbimus. quocirca Mercurius Philosophorum, quâ poterimus industriâ declarabimus, ut notus fiat solis Deo fidelibus servis. Mercurius Philosophorum, est humidum radicale metallicum, ex quo immediate, metalla omnia in fodinis terræ solent naturaliter fieri. Illud autem humidum non est Aqueum & manus madefaciens, sed est humidum cum æquali siccitate concretum, ut siccum contemperet humidum, ut non adhæreat tangenti, sed currat in superficie plana superficiem non adhærendo: unde terminatur suo ipsomet termino, non alieno, ut aqua: Perinde nullo pacto est aqua quamvis aqua dicatur: Unde quicumque mercurium hunc manus non madefacientem, in aquam manus madefacientem conuertere sciverit, non perinde erravit, quia tunc temporis penetrabilior est, & ad dissoluenda metalla aptior; Corpus siquidem Mercurij nostri, siccum est, & nullo pacto manus madefaciens, sed illud in aquam metallicam est conuertendum, ut agat potentiùs in metalla perfectâ, eaque reducat in materiam primam metallorum, quæ est terra quædam sulphurea non adurens, cum humido suo metallico connexa: Naturam enim

in hoc potissimum arcano imitari debemus, quæ solam aquam accipit mineralem, eamque coquit & digerit in terram sulphuream non adurentem, quam immediate conuertit in metallum purum vel impurum secundum puritatem illius terræ sulphuræ non adurentis, quæ terra sulphurea non adurens, est legitimus Mercurius Philosophorum, manus non madefaciens: hæc terra reperitur in metallis omnibus: Sed cum humido suo, ex quo ortum prius habuit, est elicienda, & sic habes ex illa terra & humido suo, humidum radicale metallicum, ex quo metalla fiunt, & in quo solo suauiter & naturaliter dissoluuntur, veluti sal ipsum, in aqua dissoluitur communi: quod nobis est iudicio, metalla omnia originem duxisse ex illa aqua, quam natura parit siccam & aridam, & nos arte nostra, illud siccum, in humidum conuertimus; hinc clamant Philosophi metalla reducenda esse in Mercurium per Mercurium, hoc est in aquam per aquam, si ad opus & arcanum eorum peruenire cupiamus.

Vnde colligitur clarissimè hinc Mercurium non esse Mercurium vulgarem, quamuis in vulgari reperiat, ut asserit Geber: Mercurius, inquit, noster, non est Mercurius vulgaris, sed est tenuissima & subtilissima pars eius, arte nostra ad talem tenuitatem & subtilitatem deducta. Nullo ergo pacto dubitare debemus, Mercurium Philosophorum, ex quo Lapis &

arcanum eorum fieri debet, esse Mercurium seu argentum viuum, seu aquam metallicam, aut humidum radicale metallicum, quæ omnia idem sunt, & argentum viuum nostrum coindicant; An autem sit argentum viuum commune, quod apud mercatores communiter quotidie diuenditur, iam nobis est perscrutandum, quod sequenti fiet capite.

An Mercurius Philosophorum & Vulgi inter se differant.

CAPVT XII.

Mercurius vulgi, & Philosophorum, cum habeant ambo naturam mercurij & essentiam, quamplurimos Alchymistas torserunt, vt eorum differentia ab ipsis intelligeretur: hæc autem differentia intelligi non potest ab his, qui initiati non sunt arti Alchymix, & qui scripta Chymicorum non perlegerunt, & in his euoluendis diutissime non insudarunt.

Alchymia triplicem, imò multiplicem habet mercurium, etsi vnicum solum habeat, præter illum mercurium vulgi, qui & suus etiam dici potest, cum eo potissimum tanquam seruo suo fideli, & carissimo vtatur, habet & mercurium ex hoc communi & vulgari eductum, & præparatum: habet & mercurium ex corporibus metallis eductum, habet & mercurium coctum & perfectissime digestum in Sulphur album &

rubeum, qui est proxima materia & immediata substantia, ex qua fieri debet Lapis, & ex qua immediata fiunt metalla cuncta in visceribus terræ: habet & aquam mercurialem, qui & mercurius dicitur, quo potissimum metalla in materiam primam reducuntur: hos omnes mercurios habet Alchymia. Quis autem eorum omnium sit Mercurius Philosophorum, qui lynceos habent oculos, & stupido non sunt genio præditi, satis dijudicare possunt: Cum enim lapis Philosophorum, ex mercurio purissimo, metallico, componi debeat? Quis verò mercurius inter nominatos, purissimus sit, perquirenti est iudicandum, ut ipsum eligat pro mercurio Philosophorum, & ipsum distinguat à mercurio vulgi, qui multis excrementis scatet, quibus arte Chymicâ spoliari debet, ut ad puritatem, quam optat, Alchymia deueniat, & eatenus dicatur & censeatur Mercurius Philosophorū. Mercurius siquidem vulgi suis excrementis turgens, & nimia frigiditate & humiditate abundans, inutilis est nostræ Philosophiæ; & natura etiam eo non utitur immediate ad faciendâ sua metalla, imò ipsemet mercurius vulgi sit à natura ipsa alio mercurio, qui toto cœlo distinguitur à mercurio vulgi, nam mercurius vulgi est corpus metallicum, alius verò mercurius est merus spiritus, ex quo tanquam semine fiunt metalla & ipsemet mercurius vulgi, vnde in ipso mercurio vulgi latitat

spiritus ille & maximâ in copiâ, & facilis est extractionis, modò spiritum generalem, ex quo fiunt omnia & conseruantur, habeas: huius beneficio, ex mercurio vulgi, & metalla perfecta educere potes mercurium, nobis in Alchymia necessariû, qui est in forma aquæ pinguis, & ita pinguis est, vt pinguedo videatur in aquâ puram stillatitiam, mutatur copia & abundantia spiritus generalis, quæ hanc mineralem pinguedinem volatilizat & stillare facit copiâ suâ, & mutat in aquam veram, madefacientem manus, acetosam valde & ponderosam & pingue, & hæc aqua si habeat copiam metalli in se seculi, conuertitur in Sulphur naturæ seu terram foliatam, quæ quidem terra simplici lentâ & continuâ coctione conuertitur in lapidẽ Philosophorum.

Sic ex mercurio vulgi, arte nostrâ habere possumus, quicquid optat Alchymia ad lapidẽ perficiendû, vnde clamât Chymici fere omnes: est in mercurio quicquid quærunt sapientes, quia ex mercurio siue vulgi intelligant mercurium, siue generalem spiritum mundi & naturæ, habemus quod Alchymia est necessarium.

Vnde concludere facile possumus inter mercurium vulgi & Philosophorum differentiam summam esse, nec prodesse posse mercurium vulgi, nisi à mercurio Philosophorû præparetur & in aquam pinguem, viscosam, & ponderosam conuertatur, vel in sulphur naturæ, quod terram foliatam dicunt Chymici.

*Quâ methodo & Viâ præparandus sit vulgi
Mercurius, vt Philosophorum habeatur.*

CAPVT XIII.

Difficilis est admodum hæc præparatio, & nullibi reperitur apud chymicos, nisi mysticè, & ænygmaticè: Geber imprimis Alchymistarum summus, & subtilissimus, clarissimè docere videtur hanc præparationem: *Ed mystica omnino est, & ænygmatica, dum asserit cum metallis perfectis, cum quibus maxime conuenit perfectissime fieri, ipsum mercurium sale & aceto, optime lotum linteo & torio transmissum cum auro vel argento amalgamando, siue perfectissimè vniendo, & permiscendo; ita vt fiat vna massa mollis veluti butyram, quod quidem omne retritæ vitreæ est immittendum & cineribus igne salis forti distillandum, vt argentum viuum separaretur per distillationem à metallis perfectis, sic tota impuritas & crassities argenti viui separatur ab ipso, & remanet in fundo vasis impuritas cum perfectis metallis, ex quibus igne solo per fusionem metallorum & liquationem eorum delenda est hæc mercurij impuritas: hoc septies peragendum est, & iterandum, aut vndecies, vt melius depuretur mercurius, & eius clarissima substantia & coelestina habeatur. Quod & Sendiugius noui luminis Auctor, argutè admodum, & astutè demonstrat, tractatu suo nouo. Pro-*

pterea, inquit, vnum datur metallum, quod habet potentiam alia consumendi; est enim ferè vt aqua eorum & ferè mater, vnica tantum res, humidum radicale Solis videlicet, & Lunæ, resistit ei, & melioratur per illud: sed vt detegā, Chalybs vocatur, si vndecies coit aurum cum eo, emittit suum semen, & debilitatur ferè ad mortem vsque; concipit Chalybs, & generat filium patre clariorē: huc vsque Sendiuogius, quibus verbis satis admodum clare demōstrat prudentibus & sapientibus huiusce scientiæ, præparationem mercurij vulgaris cum auro vndecies coëundo, vt mercurius imprægnetur seminali aurea virtute, & deponat feces suas & gradum calidiorem, & sublimiorem acquirit, vt hinc generet & producat filium patre clariorem, qui est aurum & semen nostrum, tincturā aureā turgens, & exuberans, & sic est auro patre clarior filius. Est & alius modus præparandi mercurium, quem docet etiam Geber, in suis libris summæ perfectionis, vbi asserit mercurium esse purificandum suis omnibus superfluitatibus, quibus scetet, cum rebus omnibus, cum quibus minime conuenit & nullam habet affinitatem, & conuenientiam vt sunt sal, & vitrum: sal ergo purum, & purum vitrum sunt mercurio admiscenda, tanquam illi non conuenientia, & mercurius inde est sublimandus, & igne forti eleuandus, vt in vitro, & sale deponat feces suas, innatas & illi connaturales:

idque multoties est iterandum, donec mercurius ad summum nitorem deueniat, & albiſſimum quaſi lac appareat. Quod & Sendiuogius aſtute admodum demonſtrat in ſuo dialogo de Sulphure: Vbi fontem fingit reperiſſe, vbi Sal & Sulphur magna contentione, inter ſe diſcurrendo loquebantur, & tandem ex verbis, ad verbera venerunt, vbi ſal Sulphuri infixit magnum & lethale vulnus, ex quo vice ſanguinis, exorta eſt aqua albiſſima veluti lac, quæ quidem aqua, flumen maximum tandem fecit, ex quo ſolo, Diana & Apollo, balneum proprium ſuum fecerunt, & in quo mortui ſunt, ſed ex morte illa tandem ſurrexerunt, & vitam immortalẽ habuerunt.

Hoc figmento Sendiuogius chymicorum acutiſſimus, præparationem mercurij noſtri indicat, quæ cum ſale fieri habet: non enim hic quieſcere debemus poſtquam mercurium vulgarem cum ſale præparauiſus, & ad puritatem ſummam conduximus, non adhuc eſt mercurius vulgaris ad artem noſtram præparatus, ſed cum mercurio Philoſophorum, ſeu aquã eorum viſcoſã pingui & pōderoſã eſt ſoluendus: & ad materiam primã reducendus: Tunc ad artem noſtram ſufficienter eſt præparatus, eo ſolo poteſt fieri Lapis Philoſophorũ: citiũs tamen fiet, ſi cum ipſo aurum coniungatur, & vnã in materiam primã reducatur, coaguletur enim eo pacto citius & ad vltimã fixatio-

nem deducitur. Aliæ autem supra citatæ ex authoribus mercurij præparationes, sunt tantû præparationes, quæ præcedere debent hanc vltimã nostrã præparationẽ, & sunt viæ ad hanc. At vt conferat ad artem nostram mercurius vulgi: primò præparandus est vt purus puluis fiat, nitidus, & candidus. deinde vltima cum materia prima nostra, reducendus est in materiam primam, ex qua ipsemet ortum habuit, cum reliquis alijs mettallis, & sic fit aqua clarissima & albissima veluti lac, in qua sola Sol & Luna debent balneari, mori, & tandem resurgere, in corpora immortalia, hoc est tanta virtute prædita, vt vitam seu perfectionem metallis mortuis & imperfectis communicent & impertiant: Itaque his omnibus declaratis cum Suctemio cõcludemus, si mercurij vulgaris præparationem notam habeamus, alium Philosophorum mercurium non esse perquirendum, nec aliam aquam vitæ metallicam & mercurialem, nec aliam lapidis chymici aquam. Quoniam vulgaris mercurij præparatio hæc omnia in se continet: modò cum mercurio Philosophorum & aqua eorum, in mercurium & aquã Philosophorum conuertatur, & sic colligere debemus dari alium mercurium præter vulgarem mercurium, quæ artis nostræ principium est, & finis, quod sequenti capite acutè disquiretur.

*An detur alius in rerum natura mercurius,
præter vulgarem mercurium, qui
Lapidis Chymici sit principium.*

CAPVT XIV.

ASferunt omnes vsque ad vnum Philoso-
phi, in corpore quodam, certum quen-
dam latitare mercurium extractum non
difficillimum operis eorum & arcani, ve-
rissimum & tutissimum principium: vnde ve-
rissime clamant, mercurius noster non est mer-
curius vulgi, nec ex eo vlllo pacto educi potest
arte nostra Chymica, nisi per mercurium istum
Philosophorum reducatur & conuertatur in
ipsum: nam mercurius Philosophorum redu-
cit omnia metalla, & perinde ipsummet mer-
curium vulgi, in mercuriũ Philosophorũ. Toto
ergo cœlo differunt argentũ viuũ philosofo-
rum, & argentũ viuũ vulgi. Nostrũ enim ar-
gentum viuũ dissoluit perfectissime aurum
& argentum, & ipsummet argentum viuũ
vulgi, ita vt nunquam amplius, postquam dis-
soluta sunt, reducantur in naturam suam, & ita
adhæret metallis dissolutis, vt nunquam sepa-
retur ab ipsis, & hoc est verè adhære, cum
nunquam relinquat metalla, cum quibus con-
iungitur, mercurius autem vulgi, nullo pacto
dissoluit metalla, nec aurum nec argentum,
quia non conuertit eã in materiam suam, vt
conuenit naturæ dissoluentis, nam verè dissol-
uens

uens vt perfecte dissoluat, debet conuertere & mutare in naturam suam & essentiam id omne quod in ipso dissoluitur, argentum autem viuum vulgi, etsi metalla aurum & argentum deglutiat, non tamen dissoluit ea, eo quod non conuertantur in naturam & essentiam dissoluentis, sed manent integra in ventre suo deglutita, vt patet ipsamet experientia, nam facili via per ignem separatur argentum viuum vulgi ab ipsis metallis deglutitis, & manet ipsa metalla integra, infecta tamen corruptibili & nigro sulphure mercurij, quo turgēt ipsemet vulgi mercurius.

Mercurius verò Philosophorum verus & legitimus eorundem seruus, dum coniungitur auro & argento, ipsa vere dissoluit, & in naturam suam conuertit, ita vt nunquam amplius in aurum & argentum reduci valeant, quia in argenti viui naturam mutata sunt. Præterea inter dissoluendum ipsa metalla, tanta caliditate, ipsa metalla perfundit, vt manu ipsa, vas in quo dissoluuntur tenere valeamus, & sulphure puro, & nitido, albo vel rubeo, quo turgēt, illa illustrat: sic mercurium Philosophorum calidum humidumque putamus, vulgare verò frigidum & humidum: mercurius item Philosophorum coctione & digestionē debita in fixum, album, vel rubeum sulphur facillimæ fusionis, conuertitur. Mercurius autem vulgi coctione & digestionē sua, in puluerem citrinum

vel rubeum redigitur, & in sulphur combustibile, & corruptibile, fusionis incapax, & nullius utilitatis, ad metallicam transmutationem conuertitur: contra verò mercurius Philosophorū in sulphur non adurens, & incorruptibile commutatur, metallicæ transmutationis solum & vnicum fundamentum.

Quale ergo erit corpus, in quo copiosè admodum natura ipsum mercurium Philosophorum occultauerit, si habeas ingenium, satis supra tibi id demonstratum est, & adhuc tibi demonstrabitur, si corpus aliquod, quod propriè non est minerale, nec vegetabile, nec animale, tibi notum sit, ubi natura tamè sulphur metallicū, mercurium & sal simul purissimè & copiosè coniunxerit, quod oculis tibi semper est peruium, & præ manibus tuis quotidie habes, & sine eo viuere non potes: si hoc naturale corpus, tibi notum sit, habes perfectissimam cognitionem corporis, ex cuius ventriculo elicere potes, verum & purissimum Philosophorum mercurium, qui operis nostri principium est, & duplici viâ educi potest. Prima & facilior est cum fortissimo igne & summa violentiâ: Secunda est difficilior, & fit cum digestionem & putrefactionem in fimo equino, & sic ea digestionem per longum tempus aperitur corpus, & dissoluitur in verum oleum Philosophorum, & mercurium eorundem.

Sunt multi Chymicorum, qui corpus istud

quò continetur eorum Mercurius, Saturnum vocant, quod Saturni habeat qualitates, & conditiones: Alij vocant Solem, alij Lunam, alij mercuriũ. Quod Solis, & Lunæ, & mercurij habeat conditiones: Alij alijs nominibus ipsũ insigniunt, quòd rebus omnibus ferè conueniat, & naturam & essentiam earum intrinsecè contineat, Sol ipsum producit & Luna, vnde Sol dicitur eius pater, & Luna eius mater: Sol potissimum calore suo & radijs suæ lucis, ex aqua ipsum educit, & Luna suã humiditate, ipsum conseruat & fouet, & insinuat omnibus elementis, vnde & igni, aëri, aquæ, & terræ copiosè reperitur tanquam anima propriã & spiritus eorum, sine quibus scilicet spiritu & animã, ipsa elementa, Relollacea sunt, ex Paracelso, hoc est infertilia, & virtute vegetabili denudata, nullum tamen vegetabilium est, quantum vegetabilis virtutis sit fundamentum, & verum & vnicum principium: Sic nullum animalium est, nec vllum mineralium, & tamen animalis virtutis & mineralis est verus fons & Scaturigo. Hac solã descriptione notitiã verã habere poteris mercurij Philosophorum, cuius solius ope, & industriã supremum artis Chymicæ fundamentũ obtinebis: eo autem ignoto & ab opere tuo absente, nihil tibi proderit aurum, & argentum & mercurius vulgi, ea enim ipsa nihil in Alchymia profunt, nisi reducantur ex autoritate Aristotelis in materiam primam,

non possunt autem reduci, absque mercurio Philosophorum, qui est solus, vera prima materia metallorum.

His ita declaratis concludere possumus, dari quidem mercurium, præter vulgarem nostrum mercurium in rerum natura per se à natura creatum, qui Lapidis physici principium & fundamentum est, qui metallorum omnium habet naturam, & tamen nullum metallum est, & mercurij vulgaris imitetur essentiã, & tamẽ non est ipsemet vulgaris mercurius, nec ex eo educitur; nihilominus mercurius vulgaris, aurum & argentum sufficiunt cum ipso mercurio Philosophorũ putà ad Lapidem Philosophorũ perficiendum; quod capite sequenti dilucidè admodum discutiemus, vbi secreta artis quam maxime declarauimus, & naturam & essentiam nostri mercurij lucidius adhuc demonstrabimus in gratiam filiorum Artis: Mysochymicos tamen excludemus, cum horum secretorum sint incapaces, & indigni propter eorum incredulitatem.

An solus vulgi mercurius præparatus sufficiat ad opus Chymicum perficiendum.

CAPVT XV.

GEber Philosophorum doctissimus, & Chymicorum primus in prima parte libri secundisue summæ perfectionis, nobis intrepidè asserit: mercurium in intimis sue

substantiæ ita perfectum esse, vt metallorum omnium vincet ac superet puritatem ac nitorem: Sic enim loquitur: Quia igitur argentum viuum propter nullas, exterminationis se in partes, compositionis suæ diuidi permittit, quia aut cum tota sua substantia, ex igne cecidit, aut cum tota in illo permanens stat: notatur in eo necessario perfectionis causa. Laudatur igitur benedictus Deus, & gloriosus altissimus, qui creauit illud, deditque illi substantiam, & substantiæ proprietates, quas non contigit ex rebus vllis in natura possidere, vt in illa possit inueniri hæc perfectio, per artificium aliquod, quod in illo inuenimus potentiâ propinquâ: Ipsum enim est, quod ignem superat, & ab igne non superatur, sed in illo amicabiliter requiescit eo gaudens: huc vsque Geber noster, quo nihil clarius dici potest, vt hinc colligamus, mercurium præparatum solum sufficere, ad artem Chymicam perficiendam: Quid ni etiam sufficeret, cum & perfectionem metallicam in se solo recludat? natura siquidem quâ semper in arte Chymica imitari debemus, hanc puritatem & perfectionem, quam mercurius continet, solet suscipere, ad aurum perficiendum; non enim aliud suscipit, nec aliud suscipere potest, præter mercurij purissimam substantiam, quæ connaturalem habet, & innatam, sulphuris non adurentis fixi substantiam, & vnum & idem sunt, in vna, & eadem sub.

stantiã homogeneã , subtilissima siquidem argenti viui substantia, ad fixationem deducta , & puritas eiusdem & subtilissima sulphuris non adurentis materia fixa, tota ipsius auri materia est essentialis, & nihil est aurum, quàm mercurius purus & nitidus, ad fixationem summam digestionem conductus: si ergo principia materialia & formalia mercurij, in auro reperiantur: aurum formatum a natura ex similibus principijs, & elementis immediatis fatendum est, & in arte Chymica, eadẽ principia desumi posse, æquẽ ex mercurio ac auro censendum est: Eadem autem principia in auro & in mercurio reperiri, probat experientia: Quod aurum solum inter metalla, magis attrahat mercurium, & mercurius aurum, quàm reliqua omnia, hinc clarissime probatur, aurum esse eiusdem naturæ cum mercurio, & mercurius cum auro; si enim non essent eiusdem naturæ & sobolis, non ita se amarent, & inuicem se traherent; amor enim ex sympathiã substantiæ, vt odium, & discordia ex antipathiã & dispari substantiã ortum habent,

Mercurij ergo purissima substantia, est sola à qua perficitur, aurum. Ergo si aurum in materiam primam redactum sufficiat ad tincturam auream perficiendã: ergo etiam & mercurius, cum vnus, & eiusdem naturæ & essentiæ reperiantur aurum & mercurius.

His ita demonstratis alacriter concludere

possumus mercurium vulgi, ritè præparatum nobis omni ex parte sufficere, ad opus Chymicum absoluendum, & perficiendum, dico ritè præparatum: nam nisi ritè præparatur inutilis est omnino. Præparatur autè rite & quàm optimè, si in sulphur album vel rubeum deducatur, deducitur in tale naturale sulphur, per solutionem ipsius mercurij, per aquam nostram ponticam, viscosam, & acetosam, quæ educitur ex primâ rerum materiâ; cogita autem qualis sit hæc rerum prima materia; hæc enim nota, nota tibi erit tota Alchymia, tibi autem innotescet prima materia, si materiam rerum ultimam cognoscas; quod enim ultimum est in resolutione rerum, primum esse necesse est, in earundem rerum compositione.

Quid sit illud purissimum mercurij, quod metalla & opus Chymicum perficit.

CAPVT XVI.

Purissimum illud mercurij, quod metalla & opus Chymicū perficit, nihil aliud est, quàm purissima aqua, & purissima ac subtilissima terra, sulphurea non adurens, quæ in compositione mercurij reperiuntur, in illa purissima aqua, & subtilissima terra, quæ inuicem inseparabiliter connexa sunt, in corpore mercurij: reperitur etiam scintilla illa lucis creatæ, quæ totum corpus mercurij animat & actuat, tanquam eius verissima forma: illa est quæ ca-

lore suo viuifico, & non adurente, mercurium constringendo, coagulat, & tandem figit in perfectissimum argentum & aurum: illa est quæ dicitur in mercurio sulphur perfectum & non adurens, sed omnino viuificans, & ignis verus naturæ metallicæ, quæ percoquantur, & digeruntur metalla, ad perfectionem metallicam. Quam scintillam lucis creatæ, occultarunt summo perè omnes Philosophi, vt causam efficientem metallorum & artis Chymicæ fundamentum verum & vnicum occultarent: quam quidem scintillam lucis creatæ, ex radijs solis surripendam, nonnulli Chymicorum consuluerant, & Prometheus imitari nos docuerunt qui illam lucis scintillam ex curru Solis & eius rotis surripuit, & mortalibus hominibus communicauit.

Prometheus autem nihil nobis aliud significat, quam aurum vulgare, quod verus est Prometheus, qui scintillam lucis creatæ, seu ignem naturæ, sibi surripuit, ex curru solis seu ex eius rotis, hoc est ex eius influxibus & radijs, & propter hoc cœleste furtum, Prometheus alligatus fuit lapidi, & Aquila illi adnexa fuit vt rostro suo, cor eius perpetuò comederet. Sic pariter aurum debet lapidi, hoc est rerum primæ materiæ alligari, quæ quidem materia prima lapidis nostri nomen habet, vt eius mercurius siue humiditas, quæ & aquilæ nomen habet, internum cor auri, hoc eius essentiam co-

medit, & in naturam suam conuertat : & sic perficitur opus nostrum; quod sub fabulæ Promethei cortice obtegitur : Illud solum purissimum est mercurij, quod in centro eius, & capsula cordis eius coërcetur, quod solum ex natura & essentia auri est, cum ipsum aurum inde factū fuerit, perinde quoque ex mercurio vulgi ac ex auro cōmuni elici potest arte nostra, ita ut ambo permisceri possunt, & cū aqua nostra reducenda sunt in materiam nostram primam, sicque tria illa fiunt vnum nobis vtile, & facili viâ in vnum rediguntur coctione & digestionem nostra, quod ex vnâ & eadem fiant & componantur substantiâ, in visceribus terræ.

Istud autem purissimū auri & mercurij, quod arte nostra Chymica ex ambobus elicitur (ope & industriâ materiæ primæ, quam etiam arte nostra, in aquam puram & coelestem præparamus) nihil aliud est, quam purissima terra sulphurea non adurens, & clarissima, & limpidissima aqua, quæ in ea compositione reperiuntur: In terra ipsa est ignis, & in aqua est aër: hinc in compositione eorum, quatuor elementorum naturæ reperiuntur, quæ quidem animantur & actuantur scintillâ illa lucis creatæ, quæ elementa permiscet, & permiscendo & vniendo ea, vnum ex his omnibus facit: Sed primò beneficio & auxilio illius lucis creatæ, agunt inter se elementa, ut principia rerum immediatè producant, ex quibus inde productis fiunt in-

diuidua rerum : sequenti methodo & viâ: In primis igitur ignis elementorum omnium actissimus vt ita loquar, si Chymico philosopho ita loqui permissum sit, agit in aërem, & ipsum coagulare tendit, virtute aliorum infimorum elementorum, quæ in aëre reperiuntur: nam omnia elementa, elementata sunt, alioquin in se agere non possent, quod simplicè in se haberent potentiam, & perinde æqualem: Ignis ergo in aërem agit, & humiditatem illius consumit, & apparere facit quod terræ est, substantiæ, & spissitudinis reliquorû elementorû, vnde coagulatur in sulphur, in sulphur siquidè principiû naturale, in quo sunt quatuor elementa, virtute lucis igneæ & coelestis coagulata & permixta, in quo principio præualent ignis & aër, sed ignis non adurit, sed viuificat & conseruat. Deinde aër agit in aquam & ipsam coagulat, humiditatè illius desiccando & consumendo, vnde frigiditas illius augetur, & introducitur innata frigiditatis siccitas, & sic sal producitur principium putà naturale, quod res omnes corporificat, & visibilia facit ratione corporis quod producit. Deinde aqua in terram agit, & producit mercurium: ipsam dissoluendo, & reliqua elementa quæ in terra sunt, amatizando vt ita loquor, hoc est æqualia faciendo in pondere, & actione; ita vt nullum eorum præualeat in compositione & mixtione mercurij. Terra autem, cum non habeat

aliud elementum, in quod agat, non produxit aliud principium, sed manet sine productione, & recipit tantum in se, omne illud quod ex alijs elementis in ea producitur, & nutrit & fouet, quod productum est in ipsa, tanquam vera nutrix. Et sic producuntur ex elementis principia rerum, quæ vt clariùs intelligantur, & perfectiùs ab omnibus Chymicis alumnis, vt habeant principiorum naturam notam & manifestam illis omnino necessariam: capite sequenti principiorum naturalium compositionem, seu ex elementis productionem clarissime demonstrabimus. Et sic videbimus, quid sit purissimum Mercurij, metalla & opus Chymicum perficiens,

*Principia naturalia quid sint, & quã viã,
ab elementis producantur.*

CAPVT XVII.

Multa diximus de principijs naturalibus rerum omnium in genere in Panchymico nostro, quæ quidem vt ab omnibus Philosophicis alumnis percipi possint, non illis est imaginandum: Principia rerum naturalia, res esse aliquas separatas, distinctas & per se visibiles, sed vnum quid esse homogeneum & simile sibi ex omni parte, omnino inuisibile & occultum in centro rerum, & in intimis rerum thalamis, quod quidem vt consideratur & percipitur calidum & igneum

quid, cœleste & æthereum, dicitur Sulphur non adurens, sed viuificans & conseruans, cum verò idem ipsum consideratur & percipitur vt humidum quid, & aëreum dicitur mercurius: cum verò idem ipsum consideratur vt quid siccum & terreum, dicitur Sal. Non tamen hæc tria, res sunt separatae & inter se differentes, sed vnum & homogeneous quid constituunt, in quo calidum innatum rerum omnium, quod dicitur Sulphur, & humidum primigenium, quod dicitur Mercurius, & Siccū naturale, quod dicitur Sal, corpus constituēs & rem apparere faciens reperitur: ad vnum istud homogeneous, & trinum constituendum concurrunt quatuor elementa: vti superius demonstratum est: ignis in aërem cadit, & Sulphur constituit, & istud ignis & aëris in aquā cadit, & delabitur, & salē facit, & istud ignis & aëris & aquæ in terrā cadēdo, Mercuriū cōstituit, & hæc omnia in terra quiescunt: vnde terra, matrix & nutrix est illius substantiæ, quæ dicitur spiritus mūdi & naturæ, qui tria rerum principia supra declarata, in se complectitur ex mundi terræ matricē, calore naturali eius, sursum vndique fertur, & per poros terræ sublimatur, vt res omnes producat, & conseruet, quæ in terræ gremio reperiuntur: Sic & metalla producuntur in visceribus terræ; Elementa primò inter se coeunt, & permixtione sua, producant illa tria rerum principia, quæ vnum constituunt spiritum

mundi, calidum innatum, humidum primigenium, & Siccum naturale seu corpus eorum continens & coërcens, qui quidem spiritus in rebus metallicis dicitur Mercurius, & argentum viuum: quod interno suo calore, & calore externo loci, quo includitur pedetentim coquitur, & digeritur magis ac imago, donec tandem in metallicam transeat substantiam puram vel impuram. Puram si in locis purissimis, purum includatur argentum viuum: in impuram verò & foeculentam abit substantiam metallicam, si foeculentum & impurum argentum viuum in locis suæ digestionis coërceatur.

Sic argentum viuum & spiritus naturæ metallicæ, tria in se continet rerum principia, ab elementis producta, tanquam causam suam efficientem, & materialem: nam natura immediate, ex illis principijs argentum viuum producit, suscitando calidum innatum seu Sulphur, in humidum suum primigenium, quod ita sicco radicali minerali vnit, & coniungit, vt æqualiter coniungantur, vt nullum eorum alteri præualeat, sic humidum non præualet sicco, & non humectat, nec siccum præualet humido, nec sistitur, & sic in perpetuo est motu, quòd calor illius æquè sicco ac humido eius faueat.

Sic Elementa quatuor inter se distincta separata & differentia, tria illa rerum principia constituunt, quæ vnum sunt homogeneous, in quo solo quiescunt elementa, & vniuntur vnio-

ne vera & physica, sine vlla inter se contrarietate, quia antequam in illo vno coniungantur & vnum fiant, deponunt omnem suam contrarietatem, virtute lucis creatæ, quæ pacem ponit inter inimicos, cum faueat omnibus nec vllis sit inimica, cum a Deo facta sit, ex purissimo elementorum omnium, quod quidem purum vnitum & coniunctum in luce creata, non potest esse sibi contrarium, cum contrarietas & repugnantia, ab impuritate dependeat: Vnde facilis est coniunctio inter ignem & aquam, & inter aërem & terram, luce illa intermedian- te, quæ dum contrarijs permiscetur elementis, quicquid est illis contrarium & impurum, ex illis deponit, verbi gratiâ, dum permiscetur aquæ ad societatem ignis. Aquæ primò frigiditatem tollit, & suum viuificum calorem inducit, & sic ex aqua facit aërem: ipsam depurando & attenuando: ex aëre deinde illo, calore suo viuifico, & non adurenti, tollit omnem humiditatem, & sic ex aqua facit ignem merum: Et vt ex igne faciat aquam, dum permiscetur igni: suâ innatâ & viuificâ humiditate, tollit ignis siccitatem, & sic ignis fit aër, & deinde suâ viuificâ humiditate, quæ tunc illi exuberans est, frigiditatem connaturalem ad se vocat, & caliditatem omnino extinguit, adèò vt non appareat, & sic ex igne facit aquam: nam si ex igne tollantur caliditas & siccitas, & loco harum qualitatum, introducantur contra-

riæ qualitates, quæ sunt frigiditas & humiditas, ignis tunc temporis fiet aqua, introducuntur autem illæ contrariæ qualitates à luce illa creata in permutatione elementorum facili negotio, cum lux creata habeat in se omnes elementorum qualitates & substantias purissimas, in se permixtas & vnitas vnione vera & physica, quæ dum vniuntur & permiscentur in luce, deponunt omnem contrarietatem, & sic in luce non sunt contrariæ elementorum qualitates. Et cum in luce non sunt contrariæ, sed pacificæ, dum lux permiscet elementa in productione rerum naturalium, sua virtute pacifica, pacificat & alias contrarias elementorum qualitates, quæ in permixtione in generatione rerum reperiuntur. Et sic ex omnibus elementis vnum facit homogeneous, nullo pacto sibi cõtrarium & dissimile, quamuis ex contrarijs & dissimilibus componatur elementis, & sic in illo solo quiescunt elementa, & nullatenus inter se præliantur. Quod quidem vnum, est illud quo natura vritur, ad res omnes producendas: quod quidem vnum purum naturæ dicitur & spiritus mundi, & in mineralibus argentum viuum, quod omnino nobis est necessarium, ad perficiendum opus nostrum, quod capitibus sequentibus fiet clarissimum.

*An in puro Mercurij quo metalla fiunt, sint
Sulphur album & rubeum, & masculus
& foemina Chymicorum.*

CAPVT XVIII.

Est in Mercurio Philosophorum, quicquid quærunt sapientes: nihil ex Alchymia exoptari potest, quin in illo solo concludatur: Sulphur inest album, inest & rubeum, masculus & foemina, & quatuor elementa insunt, & tota natura metallica, & quicquid ad opus absoluendum exoptari potest, in intimis eius visceribus incarceratur sola coctione: hæc omnia manifesta fiunt, in primis Sulphur album, deinde Sulphur rubeum, hoc masculus est, illud vero foemina habetur: hinc clamant Philosophi: Rubicundus maritus candidam duxit uxorem, Rubicundus maritus est Sulphur rubeum, & candida uxor est Sulphur album, ex rubeo Sulphure, & albo, fit matrimoniū verum illud Chymicum, ex quo solo nascitur filius ignis noster metallicus, qui totam sobolem, & parentum sequelam nobilitat, & ad regiam ducit maiestatem. In solo ergo Mercurio Philosophorum putà, consistit, quicquid exoptari potest Alchymia. Nihilominus tamen cum in illo sit nimia cruditas, ex nimia frigiditate, & humiditate eius exoriens: Aurum putum purum illi coniungimus, ut nimiam illam crudi-

cruditatem corrigere valeamus, quia aurum maturissimum est omnium metallorum, unde ex eius maturitate, cruditatem illam metallicam mercurij corrigimus. Et sic Sulphur illud rubeum vel album, quæ in eo sunt intimè, facilius foras in lucem prodeunt, vt Geber ipsemet asserit his verbis, capite XII. de inuestigatione perfectionis. Lapis noster nihil aliud est, quam spiritus foetens & aqua viua; quam & siccam aquam nominamus per naturalem proportionem mundatam & vnitam, quod sibi menticam abesse possunt, quibus addi debet & tertium, ad opus abbreviandum, hoc est corpus perfectum attenuatum, quod & nos aurum esse asserimus: nihil enim inter metalla, auro ipso perfectius est, vnde Corpus perfectum iure merito dicitur: Spiritus autem foetens est Sulphur, quod in mercurio latet, quod quidem propter cruditatem suam, & indigestionem foetet & male olet, dum autem percoctum est, & coctione nostra maturum factum est, bene olet, & suauissimè fragrat, ita vt fragranti suo odore, vasa sua repleat, quæ dum aperiantur, in magnum & vastum aëris spatium dispergitur odor. Aqua autem viua seu sicca, est humidum siccum argenti viui, quod dicitur argentum viuum, quod dicitur humidum siccum, quia non humectat quamuis humidum sit, & pura aqua metallica, in aqua sola, & Sulphure suo inibi latitante, habemus omne, quod no-

bis vtile est, ad opus Chymicum perficiendum, & quamuis Geber supra, tria dicat, & numeret illa tria, spiritus scilicet foetens, aqua viua, & corpus perfectum attenuatum, hæc tria etsi numero tria, sunt tantum duo, aurum puta, & argentum viuum. Et hæc duo adhuc, vnum sunt: nam aurum nihil aliud est, quam argentum viuum purum & putum, & sic quamuis tria dicat Geber, vnum tantum dicit. His ita declaratis concludere possumus in argento viuo Philosophorum contineri Sulphur album & rubeum, masculum & foeminam. Et perinde in mercurio solo coëreri quicquid exoptari potest, ad perficiendam & absoluendam Alchymiam.

Quare aurum & argentum sint necessaria operi Chymico cum ipsomet argento viuo.

CAPVT XIX.

CVM in auro, & argento, sola auri, & argenti tinctura resideat, ex opinione & sententiâ Philosophorum omnium, imò ex ipsa naturali ratione, necesse est omninò aurum & argentum mercurio coniungere: nam cum non sit tinctura vberima, alba & rubra in argento viuo, perinde tinctura illi danda est: in auro autem & argento sunt copiosi radij tingentes, fixissimi, & permanentes, ideò cum Alchymia egeat tincturâ illa fixa, & permanenti, ad perficienda metalla imperfecta,

Idèò auro & argento eget Alchymia, & ipsa perindè accipit, & mercurio coniungit, & sic mercurius tingitur tincturâ fixâ, & permanenti auri & argenti, & sua tenuitate, & subtili & penetranti sua substantia imperfectis metallis communicat.

Auri enim & argenti tincturâ, propter auri & argenti firmitatem & duritiem, poros corporum imperfectorum, penetrare non potest, & perinde talis tinctura aurea, vel argentea illis communicari non potest, vnde necessaria est omnino, subtilis & penetrans mercurij nostri substantia, vt firmitas, durities & crassitas auri & argenti attenuetur, subtili & penetranti mercurij essentiâ, & sic ambo coniuncta, vnum constituunt, subtile admodum & penetrans, quod poros corporum imperfectorum metallorum subito penetrat, & perfectionem quam habet, ex coctione, & præparatione Chymica, illis communicat, & impertit.

Mercurius siquidem solus, cum in se habeat, subtilitatem quammaximam, & penetrandi potentiam, tincturam auri & argenti ad se trahit, & sibi vnit, eamque subtilem & penetrantem reddit, & sic Opus Chymicum citius terminatur auro, & argento & mercurio nostro, quam mercurio simplici & solo, cui semper danda est tinctura aurea vel argentea, alioquin ad desperationem conducetur opus, propter longitudinem, si solo & simplici mercurio

uteremur generali puta.

Sic ad opus nostrum abbreviandum, aurum vel argentum mercurio nostro coniungimus, & sic mercurium auro vel argento tingimus, & breuissimo tempore opus terminamus, quia cum aurum sit metallorum perfectissimum, & maturissimum, sua perfectione, & maturitate, imperfectionem & cruditatem mercurij perficit & coquit, vnde mercurius ita perfectus & maturus factus perficit, & maturat reliqua imperfecta metalla, quæ egent perfectione, & maturitate aurea, quæ facillimè communicatur & impertitur metallis imperfectis beneficio mercurij subtilis & penetrantis: Perfectio enim metallica modò sit tenuis, subtilis, ac penetrans, & permanens & fixa, facillimæ est communicationis, quia facilis est penetrationis, & ingressionis.

Hinc inde colligimus, quare aurum & argentum sit omnino necessarium, vt vnà cum argento viuo coniungantur ad perficiendum & absoluendum Opus Chymicum; sine enim hisce perfectissimis metallicis corporibus absolui non posset opus nostrum Chymicum, tam breuissimo tempore, quàm absoluitur, intra annum videlicet, aut nouem menses. Quare autem nouem menses, vel annus integer impendatur operi Chymico absoluendo, iam nobis erit discutiendum.

Quare in perfectione operis Chymici, nouem menses vel annus integer sint necessarij.

CAPVT XX.

VNaquæque res naturalis suum habet tempus determinatū perfectionis suæ, quo perfectio sua absoluitur & terminatur. Videmus enim experiētiā, animalia cuncta perfici, & absolui peculiari & determinato tempore, homo nouem mensibus absoluitur in vtero matris suæ: Equi autem absoluntur vndecim vel duodecim mensibus, Asini tredecim, boues nouem, canes nouem septimanis, porci quatuor mensibus absolui solent. Arborea autem vt fructus suos ferant, ac perficiant, diuersa ac varia habent tempora: Cerasus enim perficit suos fructus intra tres menses, à flore suo computando: Vineæ autem quinque menses impendit vt suos absoluat & perficiat fructus. Sic Pyrus & Pomus cum vineâ eundem temporis terminum habent; florent enim mense Aprili, & Maio, & maturescunt fructus eorum Septembri mense aut Octobri, Pinus verò est arborum tardissima, ad perficiendos suos fructus, nam post flores suos, anni duo consumuntur antequam eius fructus maturescat, & absoluat.

Sic Animalia, & vegetantia cuncta, suum peculiare habent tempus, vt suos absoluant fructus, sic mineralia necesse est, habere suum

peculiare tempus determinatum & definitum ad maturationem suorum fructuum,

Sic mercurius antequam in aurum perficiatur, spatium annorum mille consumit, ut verè in argentum optimum & perfectum percoquatur, quingentesimos consumit annos, ex sententia Chymicorum: Ut autem in plumbum, stannum, ferrum, vel cuprum digeratur, centum anni consumuntur. Ut autem in argentum viuum commune & vulgare transeat, decem anni consumuntur. Sic metalla omnia multum temporis consumunt, ad perfectionem suam, & id habent ex frigiditate & humiditate seminis sui, seu principij metallici, & paucitate caloris naturalis, qui humiditatem & frigiditatem illam nimiam vincere & superare nequit: dum enim humiditas illa, & frigiditas metallici seminis à calore naturali superata est, & deuicta, percocta sunt metalla, & matura facta. Vnde clamant Alchymistæ: fac occultum manifestum, & manifestum occultum, & absolutum habebis Alchymiaë arcanum: hoc est, fac ut frigiditatem & humiditatem manifestam mercurij seu seminis metallici, deuincas & superes coctione, & ita eam occultes, & sic caliditatem & siccitatem occultam eiusdem mercurij manifestam facies, occultatam frigiditate & humiditate eius, hoc autem fieri non potest, nisi multum temporis consumatur, si solum & crudum metallicum principium as-

sumatur, nimia enim naturalis sua frigiditas & humiditas retardat summopere, eruptionem, & manifestationem caliditatis & siccitatis suæ occultæ, quæ sola perfectionem & maturacionem operis absoluit.

Cùm ergo clarè admodum videant Alchymistæ, frigiditatem illam & humiditatem manifestam copiosam esse, in principio & semine metallico, & minimam esse caliditatem & siccitatem eius occultam, adiuuant illam, tum calore externo addito, tum calore interno etiam addito, quem accipiunt ex corpore metallico puro, & perfecto, cui caliditas illa, & siccitas est manifesta: & sic tempus maturacionis & digestionis abbreviant addito corpore perfecto & maturo: Addunt autem singulis duodecimis partibus feminis metallici, seu aquæ nostræ metallicæ, vnam partem auri perfecti, vt intra annum duodecimæ illæ partes crudæ & non adhuc perfectè digestæ percoquantur, & digerantur, à maturissima auri parte, sic enim intra annum consumitur Arcanum Chymicum. Vt enim intra anni curriculum Sol cœlestis perficit & absoluit totum Zodiaci spatium, singulasque domos eius percurrit, & suam lucis creatæ perfectionem, singulis astris, & inde terris infundit & communicat: Sic Sol terrestris noster aurum nostrum, quod Solem cœlestem verè imitatur, vt filius patrem suum: mercurij nostri Zodiacum intra

annum percurrit, domos omnes suas illustrat, & perfectionis suæ lucem illis communicat, vt inde, terris metallorum alijs dispertiatur lucis suæ perfectio.

Sic cum mysterio maximo, duodecimis partibus mercurij nostri, vnam tantum addunt partem, vt illa sola pars sit duodecimis illis partibus, tanquam Sol cœlestis Zodiaco suo, & cœlo. Mercurius enim noster, cœlum est nostrum, in quo sol noster, cursum suum perficit, & lucem suam communicat, & infundit terris nostris metallicis: si vero nouem partes vel decem partes mercurij nostri, auro nostro, & soli addantur, vt inibi Sol suum perficiat cursum, cursus quidem erit breuior, sed non perfectior. Ratio autem in promptu est, quod non tantum attenuabitur aurum nostrum, diminuta causa attenuate: diminuta autem attenuatione, diminui etiam necesse & perfectio operis nostri, cum & tota perfectio consistat in attenuatione, quia quò tenuius est opus, eo penetrantius est, & quo magis penetrat, eò maiores perficit partes corporum imperfectorum.

Hinc clarè admodum colligimus quare in perfectione operis Chymici, nouem menses, vel duodecim sint omnino necessarij: quod intra spatium illorum mensium, vincatur & superatur cruditas mercurij nostri, & humiditas & frigiditas illius, in quibus solis, cruditas continetur, quæ non potest breuiori terminari.

tempore, & percoqui, nisi & perfectio illius multum diminuetur, cum eius tenuitas & subtilitas valde diminuatur. diminuta mercurij qualitate: mercurius solus est, qui tincturam auri attenuat & sublimat, in aqua enim primo vertit, deinde in aërem, postremo in ignem: nihil ergo magis attenuare potest, quam illud, quod in tenuissima conuertit elementa, ipsam auri crassitiem, & terrestreitatem.

An omnibus anni temporibus perfici possit Lapis Philosophorum.

CAPVT XXI.

CVM Philosophorum multi scripserint, Lapidem Philosophorum perfici non posse, nisi Sole in ariete existente, & eo solo tempore incipi debere, eius coctionem & digestionem; hinc nobis data est occasio perquirendi, an omnibus anni temporibus possit incipi coctio & digestio Lapidis Philosophorum. Quod vt manifestum & clarissimum fiat omnibus, explicandum nobis erit prius, quid sibi voluerunt antiqui Philosophi, asserentes Lapidem Philosophorum Sole in ariete existente solum perfici posse, hoc est incipi debere eius coctionem & digestionem, vt perficiatur. Hoc dicto innuere voluerunt Philosophi, Lapidis nostri coctionem & digestionem perfici debere lentissimo calore, qualis calor solis in ariete existentis; hic enim calor leuissimus & ita len-

tus sit necesse est, ne comburat flores naturæ, tunc exsurgentes, & ne mercurius naturæ nimis ebulliat, & comburatur eius humiditas copiosa, quæ in principio coctionis suæ, lentè admodum digeri debet, ne euolet, & euaporet in fimum feruenti coctione sua, & ita pereat opus naturæ: sic lento calore, eoque tepido, incipiendum est Opus nostrum Chymicum, & calor ille æqualis esse debet, calori Solis in Ariete existentis, & sic asserunt Philosophi Chymici, incipiendum esse opus eorum, sole existente in ariete: quod interpretandum est, de calore lento, & æquali calori Solis arietem percurrentis, non quòd eo solo tempore, Lapis Philosophorum perfici possit. Sed quòd eo calore, incipi debeat: nam quocumque tempore Hyberno, Æstiuo, & Autumno potest incipi, & Dei gratiâ continuari opus nostrum, modò calore lento, & Vernali incipiatur, ne flores mercurij nostri, qui in principio tenelli sunt, comburantur, vel ne feruore caloris feruidi euanescant, & ●eant ex vase, sicque pereat opus, nimio calore, materiâ euanescente ex vase, vel destructa & corrupta nimio calore: Hoc Solum summopere cauendum esse clamant Philosophi Alchymistæ, ne in principio operis nostri, calor sit magnus, & fortis, sed tantùm ita lentus & moderatus, vt vernalis videatur, sed cum lentus hic, & moderatus calor, omnibus in temporibus, haberi possit: Ideo concludere

possumus, omnibus anni temporibus Lapidem Philosophorum perfici posse, cum calore lento perficiatur, saltem in principio ortus sui, qui calore omni tempore talis adhiberi potest: Ideo peculiare tempus nullo pacto est expectandum, data materia conuenienti & idonea ad opus perficiendum.

An aurum Philosophorum, quo indiget Lapis ad perfectionem & abbreviationem suam, sit aurum commune.

CAPVT XXII.

Aurum Philosophorum multum distat ab auro communi; est enim aurum Philosophorum aurum viuum, vegetationis plenum ignis naturalis, & vitalis facultate, & virtute turgidum: Aurum autem commune, & vulgare, est aurum omnino mortuum, quia auro Philosophorum est omnino priuatum, quia dum liquatur, ex fodina, & massa sua minerali, tunc temporis spiritum illum vitæ & vegetationis plenum amisit. Spiritus ergo ille mineralis, qui perficit metalla, eaque crescere facit, est verum aurum Philosophorum. Quantum autem distat spiritus iste ab auro communi, omnibus est manifestum; est enim pars spiritualis auri, & aurum commune, est corpus crassum, & solidum illius spiritualis substantiæ, quæ est veluti forma, & vere est forma illius: quantum distat forma à materia, tantum &

distat aurum Philosophorum ab auro communi. Dum ergo asserunt Philosophi, auro Philosophorū opus esse, ad perfectionem Lapidis & eius abbreviationem, non intelligunt aurum commune & vulgare esse necessarium ad opus Philosophorū, sed spiritum illum aureum, qui totum corpus auri suā præsentiā vivificat, & nobilitat, vegetanti & vitali sua virtute. Undenam spiritus iste aureus exhauriatur colligere habemus, cum & habeamus alium spiritum mineralem huic similem omnino, beneficio cuius hunc spiritum aureum attrahere possumus ex his mineris & massis fodinarijs, in quibus aurum copiosum est, sed non omnino ad perfectionem deductum, sed à naturā inceptum: ibi enim spiritus aureus ille, copiosus est, & turgens, & ex illo fonte solo hauriendus est, & sic spiritus noster nimis sua frigiditate sterilis, fit omnino foecundus: hic est foemina, ille verò masculus, sed foemina nostra foecundari non potest, nisi masculi spiritus istius putà conjunctione, qui totus igneus est, & aëreus: alius verò aqueus & terreus, in centro suo tamen, & in occulto est igneus & aëreus: Alius verò in centro suo seu occulto, est aqueus & terreus, & in manifesto verò est igneus & aëreus, & sic sunt omnino qualitatibus contrarij, hi duo spiritus: sed coctione & digestionem fiunt tandem similes, & deponunt omnem suam contrarietatem &

inimicitiam, & fiunt eiusdem qualitatis & proprietatis. Eo autem spiritu igneo & aëreo, qui est aurum Philosophorum & Sulphar naturæ, solummodo indigenus ad perfectionem & abbreviationem Lapidis nostri: aurum enim cōmune & vulgare reducere non possumus in suam materiam primam sine illo spiritu, & perinde non possumus perficere opus, cū perfectio operis consistat in reductione illa materiæ metallorum primæ, sine qua, metalla inuicem transmutari non possunt ex Aristotelis ipsius sententia.

Et sic clarissimè concludimus aurum Philosophorum, quo indigemus ad perfectionē operis nostri, & arcani, non esse aurum commune, sed quid aliud separatum & omnino distinctum: videndum tamen est, an aurum cōmune ut est, & reperitur in manibus nostris, valeat inferuire operi nostro, & quamuis mortuum sit, viuificari possit, & ita viuificatum, arcano nostro inferuire valeat, & sic aurum fieri posse Philosophorum, quod capite sequenti fiet clarissimū.

*An aurum commune mortuum & sterile
arte nostra viuificari possit &
arti Chymica inferuire.*

CAPVT XXII.

Mortuum viuificari & sterile, fertile & foecundum fieri, hoc supremum est naturæ opus, & soli creatori dicatum:

cum vita solum ex iplo solo dependeat, quæ rursus ad actum reduci non potest nisi creatore iubente, vt verbi gratiâ quando homo viuens mortuus est, ad vitam reduci non potest, nisi sola Diuina potestate.

Quando autem ex elementis vita est, & luce creata, tunc temporis natura sola potest mortuis ipsis, vitam restituere, vt mortuis papilionibus, muscis, & serpentibus vitam ipsam restituit, & vegetantibus ferè omnibus, quæ dum excessu frigoris mortua sunt, verno tempore sole aduentante, vita noua illis restituitur.

Quod si animalibus quibusdam & vegetantibus hoc contingere solet. Quid ni & metallis, quæ & corpora crassiora & solidiora tenent, idem continget? Auro imprimis, quod quidè quamuis liquatione, & fusione sua, igne forti, amittat, suum mineralem spiritum vitæ suæ fomitem, & causam. Quid ni & eundem spiritum recuperare poterit, & perinde vitam suam de nouo recipere, & ex mortuo viuum fieri. Hoc quidem opus verè est in potestate naturæ, & artis, sic aurum commune, & vulgare, quod communiter dicitur mortuum, viuum fiet, recuperato suo spiritu viuifico, & commune aurum, sic fiet aurum Philosophorū, & viuam & omninò foecundam, ex sterili, & mortuo, & sic arti nostræ verè inserviet; non enim vt est inter manus mercatorum, arti inservire potest, cum tale sit omnino sterile & infœcundum.

prorsus: Præparatum autem, & spiritu suo minerali viuifico animatum, tunc summæ est utilitatis, & artis nostræ verum & vnicum fundamentum, & operis nostri verum compendium: in quo solo ars nostra quiescit & gaudet, & sine quo tota Alchymia ferè vana esset, propter longitudinem temporis, quâ esset opus ad perfectionem illius.

De Argento communi, & vulgari, eadem narrari, & affirmari possunt, cum per se sterile sit & infœcundum, & arti nostræ inutile, nisi fœcundetur spiritu minerali nostro: postquam autem animatum est spiritu suo minerali, tunc verè viuit, & fœcunditatis est plenum, & germinationis: vnde concludere possumus, aurum & argentum commune & vulgare, quamuis per se sint mortua, & infœcunda, fœcundari posse, & omninò viuificari, ita vt vera viua sint, & fœcunda: & arti nostræ utilissima, modò imprægnentur spiritu minerali & metallico, qui est totius artis Chymicæ fundamentum, basis & columna, cum sit totius naturæ metallicæ perfectio. Spiritus autè iste mineralis, quo indiget tota Alchymia, copiosus est, & turgens, vbi ignis naturæ & lumen turgent, de quo sequenti capite multa dicenda sunt, vt innoscant Alchymicæ alumni.

*Spiritus naturæ metallicæ, in quo naturali
subiecto copiosè resideat, & quâ
arte hinc eliciendus sit.*

CAPVI XXIV.

Spiritus naturæ metallicæ, ex quo sola metalla fiunt & nutriuntur, ac conseruantur, nullo pacto differt ab spiritu generali mundi, ex quo res omnes fiunt, nutriuntur & conseruantur: at hic generalis spiritus, qui componitur, vti diximus supra, ex luce creata, & purissima elementorum omnium substantiâ, fit particularis & indiuiduatur in ipsis metallis, & fit naturæ metallicæ spiritus. Qui cum componat metalla, ipsaque nutriat, foueat & conseruet, in ipsis reperiri necesse: Itaque si ipsum habere cupis, ex metallica substantiâ ipsum elicere necesse est: in quo autem metallo, copiosus reperiat, ingenio tibi opus est, vt intelligas. Nam omnes Philosophi hoc metallum, quod vnicum est, summo opere occultant, vide autem & perpende totis animi tui viribus, vbi lux creata, quæ est principium motus, in omnibus rebus, copiosissima est vnâ cum purissima & subtilissima elementorum substantiâ, eaque cruda sunt, & non cocta, sed leuiter coagulata & vnita in metallum, illud est vnicum & solum metallum, in quo spiritus ille mineralis copiosus est, & turgens, ex quo facili negotio educes spiritum illum tibi ad artem necessa-

necessarium quod cum metalla omnia reduces ad materiam primam, tibi omnino necessariam ad perficiendū Opus, & Arcanum Chymicū. At ex illo unico metallo, elicere ipsum spiritum non potes, nisi spiritus generalis notitiam, & omnimodam cognitionem habeas. Ut enim spiritus iste generalis est alimentum, & pabulum unicum & solum metallorum omnium: Sic etiam est modus unicus & solus, extrahendi & eliciendi spiritum metallicum nobis necessarium: Spiritus enim spiritum trahit, & uniuntur inuicem, ita ut si spiritus generalis sic aqua, cum ipsa aqua, metallicus spiritus facili negotio extrahetur & iungetur cum ipsa aqua, & fiet aqua, quæ tibi solum purificanda est ab omnibus sordibus eius, & ultimo percoquenda in fixissimam substantiam, subtiliter valde, penetrantem & tingentem, cum sit de natura spiritus naturæ metallicæ, qui solus subtilis penetrans & tingens est.

Modus autem eliciendi & educendi hunc spiritum naturæ metallicæ est, ut sumatur maxima quantitas materiæ, in qua copiosè residet spiritus generalis, & ipsam materiam spiritus generalis, admisceas cū terra metallica argenti vel auri, solum fodina & minera ipsius argenti viui, & in æquali pondere permixta, induntur retortæ vitreæ luto munitæ, vel retortæ terræ, quod melius est, & fortissimo igne pelantur spiritus hi minerales in vas vitreum reci-

piens in fundo, cuius debet esse parum aquæ communis, vt recipiat illos spiritus in sinu suo, qui alioquin siccitate sua & ignea qualitate, abeunt foras & perduntur. At humiditate aquæ communis conseruantur, & facili hac viâ conuertuntur in aquam, in ipsa aqua communi. Deinde rectificari debet multiplici distillatione, hæc aqua, vt candida fiat, & clara. Deinde cum hac aqua seu spiritu generali, tibi dissoluendum est metallum illud, in quo copiosior est, quam in cæteris metallis, spiritus metallicus, postquam habes dissolutum hoc metallum, dissolutionem purificas sublimatione & distillatione, & cum hac aqua metallica pura & nitida, aurum vel argentum dissoluitur, & adeo suaviter, vt Sal ipsum dissolui videatur in aqua calida, & tunc temporis nihil amplius tibi laborandum est, ac in sola simplici coctione persistendum, quod sequentibus capitulis facili viâ, intelliges.

Quibus artis operationibus Lapis Philosophorum componatur.

CAPVT XXV.

Sola coctione potest perfici Lapis Philosophorum naturam imitando. Natura siquidem, dum metalla perficit, sola digestionem, & coctionem materiæ metallicæ vitur. Nulla enim illi sunt vasa distillatoria, calcinatoria, solutaria, & reliqua similia, quibus vtun-

tur nostri Chymiaſtri, ad operationes ſuas per-
agendas: Accipit Solum natura, materiam me-
tallicam, & digeſtione ſola perficit eam, ſepa-
rando purum ab impuro, & purum ſolummo-
do coquendo, in ſeparatione tamen illa natu-
rali, & digeſtione, quâ utitur natura ad perfici-
enda metalla, ſunt operationes variæ & mul-
tæ, quas diſtinxerunt Chymici, ut meliùs & cer-
tiùs intelligerentur, & quid interiùs ageret na-
tura, percipi poſſit: Nam digeſtio illa naturalis,
poſteſt diſtingui, & ſeparari in Solutionem &
putrefactionem, ſublimationem, diſtillationem,
coagulationem & fixationem: quæ quidem
operationes, quamvis variæ & multiplices vi-
deantur, nihilominus tamen ſola coctione,
comprehenduntur omnes. Natura ſiquidem
dum materiam coquit metallicam, & digerit
ipſam, eandem ipſam ſoluit, putrefacit, ſubli-
mat, diſtillat, coagulat, & fixat. Et ut verum
fatear, Alchymiſtæ etiam veri & optimi, qui
naturam imitantur, poſtquam materiam pro-
prium ſuam puram habent, ſola tantum coctio-
ne & digeſtione illius puræ materiæ utuntur,
Vas ſuum nullo modo mouendo, nec mutan-
do: antequam verò habeant materiam illam
puram, varijs & multiplicibus utuntur opera-
tionibus, & multis ac varijs vafis, ut ipſam
materiam metallicam ſuam puram putam ha-
beant, veluti ſublimatione, diſtillatione, So-
lutione, putrefactione, calcinatione, & alijs ſi-

milibus varijsque vasis proprijs, & aptis ad operationes illas varias peragendas, quas omnes & alias similes, ad duas reducemus, ad solutionem & coagulationem, de quibus tantum operationibus peculiariter dicemus: vt methodus integra & absoluta, p̄ficiendi Lapidis Philosophici omnibus Chymicæ artis Alumnis penitus cognoscatur. Qui enim sciunt perfectam Solutionem & coagulationem perfectè admodum, sciunt totam artem, & eius fructus colligere norunt.

De Solutione Chymica, quæ est principium Operis Chymici.

CAPVT XXVI.

Solutio est operationum Chymicarum omnium difficillima & earum prima, & principalis, quod ea operatione, metalla reducuntur in materiam primam, sine qua reductione, non possunt inter se transmutari metalla, ex Chymicorum omnium sententia & rata opinione.

Per reductionem autem hanc in primam materiam, intelligunt Chymici, reductionem in principia sua, immediata, ex quibus facta sunt: Ista autem reductio est arti summopere necessaria, quia per eam principia metallica, & semina iterum recrudescunt, & separantur ab omnibus suis excrementis, quibus infecta & contaminata fuerunt in prima compositione,

ita vt puriora multò fiant , & candidiora : Itaque dùm iterum de nouo componuntur , & vniuntur , pura & candidissima, nouam perinde habent actionem & multò priori nobiliorem. Quia excrementa , in ista secunda compositione, & vnione , separata sunt, à quibus excrementis tarda, & lenta valdè erat actio : In secunda autem vnione , cum illa omnia excrementa separata sint , & partes omnes compositionis istius puræ valdè sint , ideò actio istius compositi fortis omnino est , & valdè nobilis, & aliam priorem virtute antecellit.

Per solutionem ergo Chymicam resoluuntur metalla, in principia sua, ex quibus immediatè scaturiginem habuerunt. Et est summè necessaria hæc solutio ; sine enim illâ, Lapis Philosophorum nullo pacto fieri posset, cum principia metallica haberi nequeant sine illa : nec itè m depurari possunt vt puriora fiant , & inde fortio rem & nobiliorem habeant actionem. Ergò summopere est necessaria hæc nostra solutio, ad perficiendum Opus Chymicum nostrum & Arcanum. Vnde eam Solutionem definire possumus corporum metallicorum reductionem in sua prima & immediata principia, & elementa, ex quibus facta sunt ab ipsa natura, cuius ope & beneficio, partes metallicæ substantiæ absque alteratione, & corruptione eorum substantiæ, separantur ab inuicem, & depurantur summopere, vt inde noua, for-

tior & nobilior exurgat metallorum actio : in hac autem reductione perficienda , opus est putrefactione, & digestionē peculiari in lento calore balnei; aut fimi equini; calor enim humidus faciliori negotio separat partes compositas & disgregat, & actio illa caloris humidi in subiecto soluendo, dicitur putrefactio, quamuis hæc sub digestionē & coctione generaliter comprehendatur. Cùm autem hæc solutio siue reductio in principia, sit omninò necessaria ad Arcanum nostrum peragendum. Videndum iam nobis est, quo reducente & solvente fieri debeat, nam metalla reduci non possunt in sua principia per se sola, Solo igne operante, externo adhibito, & ita reducta permanere: Egent autem solvente & reducente. Reducens & Soluens istud, debet esse eiusdem substantiæ metallicæ, ne metalla reducenda alteret in se ipsis & corrumpat: Quale ergo erit istud reducens & soluens metalla in eorum principia formalia, & materialia, si superiori doctrinâ imbutus sit Lector, & Chymicum genium teneat. Certè non dubitabit debere esse argentum viuum Philosophorum superius toties nominatum. Eò enim solo metalla omnia possunt reduci in principium suum, hoc est in argentum viuum. Vnde dicunt omnes Chymici, fac mercurium per mercurium, & veram nostram habebis Chymicam solutionem, Artis nostræ & Operis Physici principium.

Antequam autem eam solutionem absolute perficias, sciendum tibi est, quot sint necessaria ad Chymicam veram solutionem absolute perficiendam; nisi enim in solutione Chymica ista rite procedas, procul dubio errabis. & nullos fructus in Chymia percipies.

Quot sint necessaria ad Chymicam solutionem absolute perficiendam.

CAPVT XXVII.

DVo tantum necessaria, ad absolutam & completam perficiendam solutionem. Chymicam existimant omnes Chymici, soluens putat & soluendum, quæ quidem etsi duo sint, sunt tamen vnum quid, vnitatis substantiæ, & radicis eiusdem, & talia esse oportet, alias non daretur vera solutio, quæ fieri habet cum conseruatione speciei, vnde si soluens & soluendum, non essent eiusdem substantiæ, & radicis eiusdem, non posset soluens soluendum soluere, & in substantiam suam conuertere, nisi cum alteratione, & corruptione suæ substantiæ, & sic non solueretur soluendum, cum conseruatione suæ speciei, sed vel conuerteretur soluens in soluendum, vel soluendum in soluens, & si essent diuersæ substantiæ, hæc solutio Chymica, non fieret cum conseruatione speciei, sed cum destructione. Perinde necesse est, vt soluens, & soluendum sint eiusdem speciei: hæc enim sola necessaria sunt, ad perfectionem so-

lutionis Chymicæ: maximum quidem est arcanum Solutio Chymica: hæc enim si debite, & secundum normas & leges Artis Chymicæ peragatur, totum perficit & absoluit arcanum Chymicum: Solutione enim debite factâ, reliquum quod superest, est mulierum opus, nempe sola lenta coctio & digestio, in qua peragenda, non est opus ingenio, & summâ industriâ, nec doctrinâ, in solutione autem peragenda, est opus doctrinâ summa, & summo ingenio: cum natura metallica sit per quam optime cognoscenda, & quâ viâ metalla perficiantur, necesse est scire, & quâ re: Præterea est sciendum quid sit in natura metallica, perfectum & imperfectum, purum & impurum, & vnde hæc differant, & qua ratione differant, cognoscendum est, alioquin eligere non possumus ea quæ necessaria sunt, ad solutionem nostram perficiendam, nisi metallicas substantias ritè pernoscamus, puras & impuras, perfectas & imperfectas, vt has reijcere sciamus, illas suscipere. Quia ad solutionem nostram, puras & perfectissimas eligere debemus, substantias metallicas, easque cum subtilissimis tenuissimisque substantijs eiusdē radicis & substantiæ coniungere debemus, vt ex earum coniunctione, igne adhibito externo lento, fiat nostra solutio. Pernosendum etiam est spiritus metallicos purificandos esse, & valde attenuandos, vt quintæ essentiæ metallicæ habeant rationem, vt his

ita purificatis & attenuatis, attenuentur, subtilientur, & purificentur solida corpora metallica perfecta, vt eorum corporum perfectorum tincturá, tingantur & spiritus metallici, & sic fiat vera nostra solutio, quæ alioquin fieri non potest: hinc quantæ sit difficultatis solutio nostra, collectu facillimum est, & ad eius difficultatem cognoscendam allegoriæ infinitæ allatæ sunt, & excogitatæ; hinc Aquilæ rapaces volantes, hinc Leones crudeles, & fortes omnia morti tradentes excogitati & ficti sunt, apud Chymicos, hinc Lupi rapaces, hinc symphalides aues, hinc monstra marina, hinc Geriones, hinc typhones, hinc serpentes & alia infinita bruta excogitata sunt, vt solutionem illam nostrâ occultarent Mysochymicis nostris stultis & fatuis, scientiæ autem alumnis hinc allegorijs manifestarent.

Et sic in solutione nostra Chymica intelligenda & peragenda, opus est ingenio subtili, & doctrinâ maxima, ad allegorias illas omnes varias & distinctas, vnum & idem significantes intelligendas, & capeffendas, & his optime intellectu hinc colligi possit, qua ratione, & viâ, fieri possit solutio nostra, & ea debite facta, totum deinde, peragatur arcanum facili negotio, & sic ad coagulationem Chymicam & fixationem deueniamus, quæ sola totum perficit opus, vt capitulis subsequentijs colligere est.

*De coagulatione Chymica, quæ totum
perficit opus.*

CAPVT XXVIII.

EXplicatâ Solutione Chymicâ, iam nobis explicandum est, quid sit coagulatio Chymica, quæ solutionis est finis, & terminus: nam quæ per solutionem ad principia sua reducta sunt, & cruda facta: iam per coagulationem ad maturitatem perfectam reducuntur, & quæ plura sunt ad unitatem simplicem rediguntur, unde coagulatio definiri potest rei solutæ compactio & crudæ maturatio, & elementorum separatorû unio, & in hac unione totum completur Arcanum. Principia quidem Chymica & elementa, postquam separata sunt à prima compositione, & iterum in secundam unionem per coagulationem nostrâ redacta, sunt immortalia, & potentissimas habent actiones, & virtutes, ita ut, & cætera corpora mortua, suscitari in nouam vitam & actionem possint. Quod Mysochymicis nostris incredibile factu videtur, & dum hoc asseritur à Sapientibus artis nostræ, hoc stultitiæ plenum esse credunt, & ita sapientiam Philosophorum stultitiâ suâ mensurant. Sed si aliquid lucis & sapientiæ illis inesset, viderent res omnes in centro suo, lucis creatæ esse plenas, quæ verè nihil aliud est, quàm vita, & cum sit vera vita ut est vita, verè mori non po-

test, ergo immortalis est, & cum vita illa interna verè immortalis, ab omnibus excrementis, suis & tenebris, seu mortis umbris, liberari possit: verè tunc tēporis actiones eius erunt immortales, hoc est vitæ plenæ. Vnde si aliquid sit in rerū natura, quod vitā illa interna & cētrali destituatur, potest reparari & restitui eius defectus, vnde restituetur in vitam nouam; & ex morte resurget: veluti ignis, & lumen aliquod, dum in procinctu est, suæ extinctionis & mortis defectu ligni, aut olei, apposito ligno aut oleo, statim recuperat vires & de nouo accenditur, & iterum viuere seu lucere videtur: Sic & vita corporum, naturalium, dum naturali cursu deficit, deficiente pabulo vitæ, apposito pabulo fortissimo & simillimo, statim vita restauratur de nouo, & pristinas acquirit vires, imò maiores & fortiores, si pabulum vitæ tale sit, vt accrescat vitam ipsam & fortiozem, faciat quod arcanis ipsis nostris Chymicis fieri posse facilissimum est: nam solutione nostra separantur omnia excrementa vitæ, & umbræ & tenebræ mortis, sic discutuntur, & à vitali substantiā procul eliminantur: Et sic per coagulationem nostrā hæc omnia pura facta, iterum vniuntur & vnū fiunt, fortius multò, & potentius, quàm prius fuit, & sic habet potentiam & facultatem reliquorum corporum vitam labentem senescentem, & extinctioni suæ proximam reparandi, & ita restituendi, vt nouam vitam & fortio-

rem habere videatur.

Sic ex coagulatione nostra Chymica, Opus & Arcanum Chymicum absoluitur, & in ea operatione terminatur & quiescit tota Alchymia. Vide ergò amice Lector, quantæ sit necessitatis in Alchymia peragēda, hæc nostra coagulatio, quia absque ipsa, in Alchymia nihil est utilitatis: Elementa enim Chymica & principia soluta & per se separata, nisi coagulentur & perfectè figantur, nullas fixas & permanentes, ostendunt virtutes & proprietates, & perinde nullius sunt utilitatis; Quapropter summopere studendum est, & præcognoscendum quâ viâ & methodo, fiat coagulatio Chymica, quæ solo igne moderato peragitur: nam elementa soluta, & separata, perquam optime depurata, debent vasi proprio includi, & percoqui, donec coctione continua, & lenta, figantur, & in vnam substantiam fixam, & permanentem, subtilem, & penetrantem, & vt cera fusibilem redigantur: hac solâ viâ, & methodo fecerunt antiqui Philosophi Lapidem suum seu Elixir Arabicum, metalla omnia in aurum verum & legitimum transmutans, & corpora cuncta senectutis labe infecta, in corpora noua, & vitæ plena couertens, sola solutione elementorum metallicorum, & coagulatione eorundem: vnde dixerunt Antiqui, solue & coagula, & iterum solue & coagula, & sic multiplicabitur arcanū, & totum perficietur Opus seu Magisterium Alchymia.

*Quibus vijs & rationibus excogitarunt
antiqui Sophi Lapidem suum, vel an Solâ
reuelatione diuinâ habuerint ipsum.*

CAPVT XXIX.

Certissimum est, hoc naturæ arcanum ar-
canorum omnium secretissimum, reue-
latum potius esse mortalibus ab ipso
met Deo, quam fuisse ab iisdem homini-
bus vi mentis humanæ excogitatum. Et si ge-
neralis & vniuersalis naturæ creatæ cognitio
fuit data & concessa Protoplasto Adamo no-
stro, nullo pacto dubitandum est, quin Secre-
tum istud naturæ etiam illi concessum sit, cum
generali & vniuersali illa naturæ notitia. Ex
qua tamen poterat ipse Adamus vi mentis suæ,
colligere tantum & secretissimum arcanum, &
deinde filijs suis tradere & communicare. Vi-
debat enim lucem in auro, & argento radica-
tam & fixam, & statim inde excogitare poterat
qua viâ, & methodo, lucem illam perfectam,
vitæ fomitem & motus naturæ principium, ex
auro & argento elicere posset, ita vt tenuior
esset, & subtilior multò, & non ita firma com-
page, in subiecto solido adhæreret, sed in mul-
tò subtiliori, & tenuiori, & sic facilis esset
communicationis. Quod si lucem in Sole &
Luna, & stellis cœlestibus, expertus sit, & do-
ctrinâ sua infusa diuinitus perfectè sciuerit,
principium esse & fundamentum vitæ, & ger-

minationis in rebus omnibus. Ita vt Sol & Luna, cum illa sua luce omnia producant & conseruent. Sic facili negotio excogitare potuit, lucem illam Solis cœlestis auro communicatam & influxibus cœlestibus delapsam & infusam, eiusdem esse virtutis & proprietatis, ac lucem solis cœlestis. Ita vt si lux solis cœlestis, sit vitæ & germinationis principium & fundamentum. Sic & erit lux solis terrestris, hoc est auri, eiusdem vitæ, germinationis, & conseruationis principium & fundamentum.

Hoc autem in ipsa auri essentia contemplans, statim mentis suæ impetu & sagaci conamine excogitauit, hanc lucem solis habere, & ipsam ita subtilem, & tenuem facere conatus est, vt omnibus rebus facili negotio, sua tenuitate & subtilitate communicaretur.

Attenuandi autem viam, & subtiliandi methodum meliorem excogitare non potuit, quàm aurum ipsum principio suo & elemento permiscere, vt ita solueretur aurum per principium suum & elementum, ex quo factum fuit ab initio. Et sic lucem auri vel argenti vitale principium habuit dilutum in suo principio, quod cum tenuè fit & subtile valdè, lucem illam auri subtilem & tenuem valdè reddidit, & ad summum tenuitatis gradum conduxit, per subtilitatem & tenuitatem principij aurei & metalliei: crassum enim & solidum corpus auri vel argenti non potest meliori viâ attenuari,

quàm subtilis & tenuis eiusdem substantiæ admixtione.

Postquam ergo viderit Adamus aurum, beneficio principij metallici summopere subtiliatum, adeò vt vnà cum principio illo metallico se sublimaret, & in naturam potentissimã, & efficacissimam sola simplici coctione, se conuerteret, & se figeret, hoc iterum attenuatum & subtiliatum aurum & solutum, & fixum factum, iterum principio suo summopere purificato soluit & coxit, & donec in fixã & permanentem abiret substantiam, hoc idem multoties iteravit, donec ad supremam tenuitatem & fixitatem aurum redactũ habuit, quo deinde usus est, eoque vitæ suæ incõmoda moderavit & elusit; non poterat enim Adamus miser noster primus Parens ex paradiso eiectus, & miser, & nudus in vitæ humanæ calamitates omnes proiectus, se tandiu ab ipsa morte conseruare, absque diuinã illã medicinã, quam existimo illi fuisse concessam diuinitus, vt se à miserijs & calamitatibus vitæ suæ tutari posset, & sic genus humanum propagare & multiplicare valeret, alioquin si tandiu non vixisset Adam & vxor eius Eua, non in tantam multitudinem excreuisset genus humanum, sic ab ipso Adamo & filijs eius fuit deinde cõmunicata & tradita sapientibus antiquis nostris hæc medicina, qui vsum eius medicinæ, ad metallorũ imperfectorum medelam conuerterunt, & sic aurum fece-

runt ex imperfectis metallis omnibus, vñ sunt etiã illa medicinã antiqui Patres nostri, vt animalia sua caduca & quasi vita functa ad iuuentutẽ primã & robur primũ reuocarent, dando animalibus aliquid illius medicinæ, & diluendo illud aqua communi, & in potu præbendo, & sic animalia caduca, & morte proxima vigere & florere conspexerunt. Dederunt etiam ex eadem medicina antiqui aqua duluta, radicibus arborum steriliũ longæua sua ætate, & tali fotu, ad eò roboratæ fuerunt arbores illæ vt illo frondescere, vigere, florere, & fructus inde ferre, visæ sunt.

Sic lucem illam auro implantatam & radicatam, ab influenza viderunt, operari mira in omnibus generibus naturæ mixtorum, & totam renouari naturam in omnibus naturæ mixtis, ita vt omnia iuuentutem acquirant florentem, & summopere fortem & robustam.

Sic perperam non ratiocinatus est Adam noster, nec antiqui Patres nostri, lucem in auro fixam, & radicatam summæ esse virtutis & proprietatis, modo ad summum tenuitatis & subtilitatis gradum deducatur.

Hinc colligere possumus quã viã & methodo, Lapidem Philosophorũ seu Arcanũ vitæ, in naturæ centro occultũ habuit ipsemet Adam, & habuerunt antiqui Patres nostri: Nam aurũ ad supremum gradũ tenuitatis conductum, arte Chymica, beneficio solutionis, & coagulationis

lationis multoties iteratæ nihil aliud est, quam Lapis ille famosus antiquorum, in quem irreperunt Mysochymici nostri, quod nunquam ipsum comprehendere & percipere valuerunt, & quod ipsi percipere nequeunt, id ipsum vanum & fictitium quid, ab hominibus otiosis excogitatum existimant: Quasi verò antiqui Sapientes, cum tanta assertione, morum probitate, doctrinâ, Allegorijs infinitis & Ænigmatibus, id nobis asserere voluerunt, & se ipsos habuisse & tenuisse, vidisse, fecisse, ipso Deo teste, testati sunt, de fictitio & vano & Chymerico opere, non vnum & idem & simile omninò scribi potest, à varijs Authoribus, qui diuersis suis temporibus & sæculis floruerunt: Sapientius ergo & veriùs est, credere, Mysochymicos nostros vanos esse fatuos & stultos, & antiquos Philosophos veraces omninò, & fideies, ipsisque solis nos debere agere summas gratias, quòd de lapide eorum, verissima nobis scripserint & reliquerint monumenta, doctrinæ & veritatis plena, quæ vt nobis veriora appareant, partes adhuc Lapidis nostri disquiremus, & sic veritatem ipsam manifestam faciemus.

*De Sulphure albo, quid sit, ubi nam sit,
& quid profit Chymicis.*

CAPVT XXX.

Sulphur omne album, quod in omnibus rebus latitat, est ignis naturæ fixæ & internum, quod calidum innatū constituit, omnibus rebus inclusum, quod res maturat omnes, & facit, ut tales existant, quales sunt: in metallis autē idē præstat ac in cæteris rebus, perfectionē eorum constituit, & maturat ipsa, & colorat, & duplex est, volatile & fixum: Volatile apparet in forma terræ foliatæ, & talis albissimi coloris & lucentis, argenti optimi instar. Fixum autem est terra albissima & lucens, & leui igne fluit ut cera, & omnia imperfecta metalla perficit in argentum, & mercurium crudum vulgarem, fixat in optimum argentum, & Luna chymicorum solet vocari, quod Lunæ virtutes & proprietates soleat imitari, & est Sol indigestus, & non perfectè maturus, & dum maturefcit omnino, fit Sol perfectus, & tunc sua albedo mutatur in rubedinem perfectam & saturatam, hoc autem sulphur ubique ut dixi reperitur, & in omnibus metallicis potissimum corporibus inest, & ex his mediante aqua nostra pontica præparata, elici solet, potissimum ex Luna communi & vulgari, si aqua pontica nostra dissoluatur, & digestionē per-

petua, & lenta coquatur, tandem iteratis dissolutionibus & coagulationibus, cōuertitur in sulphur album lucens & splendidum, penetrationis summæ, & potentissimæ transmutationis.

Ex eo paratur verissimum oleum Talci, quod tingit perfectissimè venerem, in verissimam Lunam, & mulieres formosissimas reddit, quia impurum sanguinem, & melancholicum crassum & terrestrem, valdè attenuat, & subtiliat atque depurat omnia terrestria excrementa, & sulphuris vitalis scorias foras proijciendo. Tum per poros omnes & reliqua omnia particularia emunctoria, quæ corpori dicata sunt, ut se ab impuritatibus suis vindicet: sanguine ergò ita purificato, subtiliato, & attenuato, cutis attenuatur, & color inde viuidus, & florens exsurgit: Vnde vultus nitidè florescunt, & fiunt pulchri admodum, naturali & verâ, & non fucatâ pulchritudine, sic etiam in metallis impuris veluti in plumbo, ferro, stamno & cupro ac mercurio solet fieri, per projectionem istius sulphuris albi, non vrenitis, impuritates omnes metallorum horum, foras expelluntur, & quod crudum est, & indigestum, in ipsis imperfectis corporibus metallicis, perfectè digerit & coquit, & ad maturitatem suam debitam redigit, vnde in Lunam verissimam commutat.

Ex dictis colligimus quid sit sulphur album, & vbinam locorum reperiatur, & quid prosit

Chymicis, & medicis, cum sit vera & vnica medicina ad curandos morbos, qui ex impuritate sanguinis ortum habent,

De sulphure rubeo, quid sit & vbinam sit, & quid profit.

CAPVT XXXI.

Sulphur hoc rubeum Philosophorum, est verissimus ignis naturæ perfectus omni ex parte, perfectissime digestus, & nullo pacto differt substantialiter a sulphure albo, nisi sola coctione & digestionem, nam in sulphure rubeo, digestio & coctio, est perfecta, & absoluta, in sulphure autem albo non est omnino absoluta: non ergo differunt substantialiter sulphur rubeum & sulphur album nisi accidentaliter: materia ergo illa quæ continet illum naturæ ignem seu lucem, est purissima elementorum materia perquam optime digesta, ab igne ipso, & luce naturali, vnde est rerum omnium perfectissima, & nobilissima materia, & qui habet illum naturæ ignem perfectissime separatam, & ex metallicis corporibus perfectis eductum, habet infinitum, & incomparabilem thesaurum. Talis quidem ignis in genere est, & reperitur in rebus omnibus, non tamen est in rebus omnibus ab excrementis suis elementarijs separatus, & ab elementis metallicis perfectis eductus. Talis enim nullibi reperitur, præterquam in solo lapide Philosopho-

rum ; ibi enim latet perfectissimus, & omnibus numeris absolutus, in alijs autem rebus latet quidem, sed infinitis excrementis obuolutus, cum solus ibi vitam rerum agat, & constituat: eo euanescente in omnibus rebus vita perit, ac destruitur: in Lapide Philosophorum copiosissimus est, & purissimus, ita ut in ipso Lapide, mira præstet, & in eo potentissimas & stupendas habet potentias & virtutes, ita ut miracula sint eius lapidis actiones his, qui nesciunt, quantum potest ignis naturæ purus & putus, ac turgens, in subiecto tenui & subtili: inest ergo hic ignis & tamen omnibus rebus, ex quibus quidem educi potest, cum his omnibus inest: nihilominus ex his omnibus ad perfectionem ultimam conduci non potest, nisi ex solo auro & argento, & solo mercurio, ex quibus solis corporibus metallicis potest educi, & ad vitimum perfectionis gradum euehi potest, ita ut metalla imperfecta omnia transmutet, in aurum verum: Et sic prodest multis Chymicis omnibus, & imo tantæ est utilitatis, ut maioris esse non possit. Arcanum siquidem Chymicū absque eo fieri non potest, nam illud est sulphur non vrens rubedinis summæ, mercurium in aurum coagulans & figens, & verum Philosophorum aurum, cum quo solo fit Matrimonium Physicum cum ipsa luna. de quo solo dicitur: *ubicundus maritus candidam duxit uxorem, & in ea Sol & Luna in vnum conueniant*

& fiant vnum quid, Lapis esse & fieri non potest: Quæ quidem Luna, seu vxor mariti rubicundi, est aliud sulphur album, de quouam dictum est, capite superiori, de quibus solis fit hoc vltimum Matrimonium Philosophorū, pro Lapide conficiendo ac numeris omnibus absoluedo, vt capite sequenti fiet clarissimum.

An sulphur album & rubeum sufficiant ad perfectionem Lapidis Philosophorum.

C A P V T XXXII.

Sulphur album & rubeum vnum & idem sunt radicaliter & substantialiter, nec vllō pacto differunt nisi coctione, & maturitate maiori vel minori, sulphur siquidem rubeum est multò perfectius, quia maturius, & maturius quia maiorem coctionē passum est, vt dictum est suprā. Vt sulphur ergo album ad perfectionem ad quam naturaliter tendit, citius deueniat, solent Philosophi illud coniungere, cum sulphure rubeo, & ita ambo coniuncta solent illa coquere, vt hinc exsurgat sulphur rubeum fixum, & tingens, & summo opere penetrans propter subtilitatem, quam habet ex separatione partium omnium crassarum & heterogenearū: solent ergo Philosophi ex prima metallorū compositione sulphura hæc duo separare, vt puram metallicam substantiam seminalem & primordialē habeant, ab omnibus separatam excrementis: quam deinde separatam, iterum cou-

iungunt & coquunt, ut perfectionem ultimam acquirant, & hanc coniunctionem Matrimonium vocant Solis & Lunæ, in quo Sol & Luna verè conueniunt, & in vnã substantiã abeunt, fixam & permanentem, penetrantem & tingentem: separant autem primò, ut vindicari possint ab excrementis suis omnibus, & ita attenuentur & subtilientur quàm maxime, & tandem sic subtiliata & attenuata coctione lentã, & perpetua, ipsa sulphura figunt: Qua fixatione potissimum egent, ut vltimum perfectionis gradũ obtineant, ideo postquã separata sunt & ab excrementis vindicata, iterum vniuntur & coquuntur, ut coctione illa ad perfectionem perfectam deueniant: Ut enim prima metallica compositione coniuncta erant, & inuicem fixata, sic in secunda debent iterum vni & fixari, ut maiorem & efficaciorẽ habeant actionem, quã in priori vnione & cõpositione metallica, eo quod sunt ab omnibus excrementis depurata, quæ quidem excrementa tarditatem actionis efficiunt.

Quocirca solent Philosophi hæc duo sulphura metallica à metallis perfectis, vel à mercurio cõmuni, & vulgari separare & separata depurare, & depurata coniungere, ut in illa noua coniunctione, nouam acquirant, & potentiorẽ agendi virtutem & energiam. Quam separationem, depurationem & coniunctionem multoties iterant, & sic votum vltimum Philo-

sophorum completum & absolutum habent.

Nam in illis duobus sulphuribus depuratis & coniunctis & perfectè vnitis consistit tota perfectio metallica, & perindè tota virtus & energia ipsius Alchymix. Purum enim naturæ metallicæ in illis duobus sulphuribus perfectè consistit, lux siquidem illa creata, quæ in metallico genere infusa est, copiosa, & turgens est, in illis puris sulphuribus, & perindè hæc sulphura potentissima sunt, quia fundamentum actionis naturæ metallicæ, potentissimum & fortissimū habent, ita vt quicquid potest metallica natura, seu semen metallicum in visceribus terræ, in metallis perficiendis, in longissimo tempore, hoc purum & separatum semen, quod sulphuribus istis inest copiosissimum in breuissimo tempore, in horæ quadrante putà certissime potest, in metallis imperfectis perficiendis, & in aurum vel argentum commutandis, quia actionem illam perficiendi metalla, quæ in visceribus terræ metallicis est, potentissimam habet, & in finitis quasi modis maiorem illa naturali virtute, metalli perficiendi in fodinis naturalibus existente.

Sic nullo pacto ambigendum est, de transmutatione illa metallica, quam vt habeamus, hæc sola duo sulphura supra dicta cōiuncta nobis sufficiunt, ad perfectionem illam vltimam obtinendam, & acquirendam, vt potè perficiendi metalla, totum & absolutum semen, & principium continentia.

Cur Lapis Philosophorum non credatur ab omnibus, nec ab omnibus habeatur.

CAPVT XXXIII.

Lapis Philosophorum ab omnibus Authoribus, qui de eo tractarunt, existimatur, summum in terris Dei donum esse, & iure; quid enim in rerum serie? maius reperiri potest ac exoptari, quam id quod vitam humanam omni ex parte foelicem, ac beatam reddit ab omnibus miserijs & calamitatibus, tum animi, tum corporis, vindicatam, quodque longam & foelicem diuitijs omnibus affluentem; & animi dotibus omnibus exornatam ac præmunitam reddit. Hoc enim solum præ alijs Dei Donis in terris summopere exoptauit Salamon, & habuit, in quo solo, sunt omnes thesauri sapientiæ Dei.

Cum ergo Lapis Philosophorum sit tantum & magnum Dei donum, vt eius excellentia & præstantia cognoscatur, summa est, necessaria sapientia, quæ paucissimis est à Deo data, non enim omnes sapientes sunt, imò omnes ferè stulti, cum stultorum infinitus sit numerus: imò sapientia ipsa mundana; & scientia mera stultitia est. Perindè cum in simili sint fatui, & stulti, præclarum illud Dei donum credere non possunt, cum sat lucis & sapientiæ, non habeant vt ipsum videant, & occultum in natura perquirant: ideò cum non credant ipsum

naturæ arcanum, ipsum vilipendunt & stultè rident.

Nec etiam opus est & necessarium ut omnes credant ipsum, quia si vera crederent, omnes ipsum improbo labore inuestigarent. Quia eò inuento, nullis rebus indigerent: fatigantur enim omnes homines diu noctuque ad vitam miseram sustentandam: quid ni maiori labore fatigarentur ut vitam numeris omnibus absolute beatam, ac felicem, ducere possent. Non mercaturæ darent operam, nec per mare, per terras, aurum quærirarent, cum hoc solo dono; auro abundarent, nullis alijs scientijs nauarent operam, ut vestitum & victum haberent, cum hæc sola scientia nimis abundè sufficeret ad victum & vestitum lutulenter habendum. Ne ergo hæc euéniant & interturbetur ordo naturæ & mundi. Si enim omnes Lapidem Philosophorum haberent, quis illorum feruire vellet, & alijs obsequi, omnes Reges & rerum Domini fieri vellent, cum supremas, & inexhaustas haberent diuitias, & sanctatem inalterabilem, & inuiolabilem cursu naturali, & rerum serie: non est ergo opus, ut omnes credant Lapidem Philosophorum, nec etiam est necessarium ut omnes possideant ipsum, sed ut pauci credant, & per pauci adhuc habeant illud supremum Dei & naturæ donum; hoc enim ex gratia & misericordia Dei obtento, nihil in terris maius & magnificentius exoptari potest.

omnes ergo animi nostri vires impendendæ sunt, vt hoc Dei donum obtinere valeamus. Quid autem agere debeamus, vt tanto Dei dono perfrui valeamus, sequenti capite demonstrabimus.

*Quid agere debeant qui ad Lapidem
Philosophorum aspirant.*

CAPVT XXXIV.

Supremum sapientiæ gradum habere tentant & cupiunt qui ad Lapidem Philosophorum aspirant: Deum potissimum ergo timere, in primis habent, cum initium sapientiæ & scientiæ, sit timor Dei, ad supremum enim sapientiæ & scientiæ culmen euehi nequeunt, nisi Deo ducente eleuante ac sublimante; sapientia enim sola à Deo est, nec auro villo pacto & argento erui potest. Ex solo Dei throno, in mentes humanas delabitur, nec Dei inimicis communicari potest hæc sapientia, quia Deus subtrahit, quicquid ex se ipso est ab inimicis suis: Qui ergo Deum non timet, non potest esse Dei amicus, quod enim amamus summopere timemus. Vnde timor Domini summus est thesaurus, & nihil melius homini contingere potest, quam timor Domini. Est enim fons vitæ & diuitiarum; ex timore enim ipsius Dei, & fontem vitæ, & diuitiarum scaturiginem habemus: fons siquidem vitæ, & diuitiarum vnus & idem est fons cum ex luce

creata verè dependeat, & hæc lux creata ex luce increata, initium verum & principium habuerit. Si quis ergo huius lucis creatæ summum thesaurum habere exoptat, qui est Lapis Philosophorum, vti capitulis antecedentibus diffusè demonstratum est, ab ipso Deo qui est lux increata extorquere habet; lucis enim creatæ thesauri ab increata luce dependent, non possunt enim hominibus communicari nisi perfectè intelligantur & cognoscantur, notio ergo cum sit species lucis, & omnis lux à luce increata dependeat, dependere etiam tanti secreti & thesauri notio ab ipsa luce increata necesse est.

Inde colligere facillimè possumus timorem Domini summopere esse necessarium, ad lucem illam creatam percipiendam & eius fructum colligendum. Deinde huic arti summopere est studendum, & operandum, vt ex studio & operationibus qualis sit natura, & qua ratione sit tractanda colligatur. Difficillimum enim est opus, opus nostrum, habita enim materia, quæ admodum cognitu est difficilis, cum nullibi suo proprio nomine nuncupatur, nisi eam pertractare scias, nihil habes. Opera deinde antiquorum semper sunt peruoluenda, & legenda, & eorum Ænygmata sunt explicanda, & enodanda, vt inde laborem operis, & modum faciendi Lapidis colligere valeamus: hæc ergo prius sunt peragenda, antequam ad

ad hoc iter Colchycū nos accingamus. Vt ergo ritè materia Lapidis cognoscatur, sequentia capitula tibi sunt omninò necessaria cum præcedentibus omnibus, quæ notitiam materiæ quàm optiùs tibi manifestant, modo obtuso ne nimis sis ingenio.

Quòd Lapis Philosophorum, ex nulla re animali fieri possit.

CAPVT XXXV.

Multi Chymicorum antiquorum scriptis suis nobis reliquerunt Lapidem Philosophorum, ex re animata esse: nihilominus tamen id ex litera simplici non ita est interpretandum & intelligendum, quasi sit aliquid materiale in animali bruto, vel homine, ex quo fieri possit Lapis, seu tinctura Philosophorum. Quia nihil in animali est, quin sit igne alterabile & corruptibile. Lapis autem seu tinctura illa Physica, est omninò incorruptibilis & inalterabilis: Qua ratione autem fieri potest ut quod est corruptibile, sit omninò incorruptibile: hinc quicquid dicitur de vrina, de menstruo, de semine, de capillis, de stercore, de ossibus, de sanguine, & reliquis alijs rebus ex animali desumptis, est quid fictitium, & ad placitum excogitatum figmentum & mysticè ac typicè dictum.

Dum enim Philosophi dixerunt Lapidem eorum esse ex re animata, intellexerunt, ex sul-

phure metallico puro puto, esse debere, quia sulphur metallicum illud, cum sit ex luce creata confertum, & sit forma verissima metallica, animam dixerunt, cum animæ omnes & formæ rerum creatarum, excepta sola anima humana, fiant ex luce illa creata, quam quidem lucem in rebus omnibus sulphur dixerunt & ignem naturæ viuum, cum vitæ actiones ab illo dependeant.

Et quamuis mercurius, vnà cum sulphure concurrat, ad confectionem Lapidis, cum tamen mercurius & sulphur separari nunquam possint, neque vnum existere possit sine præsentia alterius, nihil est contradictionis in dictis Philosophorum, asserentium Lapidem constitui ex sulphure, mercurium tacendo, & asserentium esse ex mercurio, Sulphur tacendo; quia vnus essentia latitat sub alterius vmbra.

Ex re ergò animata fieri debere Lapidem, asserere possunt Philosophi, modò sulphur metallicum intelligant, quòd illud sit forma metallica, & metallica anima: Eò enim sulphure dempto, & perit, & destruitur anima seu forma metallica, quæ quidem antiquitus anima à Philosophis dictitari solebat; cum totum mundum & res omnes animatas esse assererent, propter illam lucem creatam, seu ignem viuum naturæ, quo totus mundus & tota natura repletur. At propriè loquendo in rebus omnibus ignis ille viuus, et si actuet, & informet omnia,

nihilominus in omnibus animæ veræ viuentis, non agit actiones, propter naturam, quam non habet vbiq̃ue dispositam ad actiones illas verè vitales peragendas. In animalibus quidem habet dispositam naturam ad verè vitales actiones perficiendas, ibique in diuerso gradu suæ perfectionis: nam omnia animalia, non sunt æqualiter perfecta in actionibus vitalibus peragendis, cum non habeant materiam æqualiter dispositam, quæ perfectas lucis creatæ actiones ex se ipsa & tali sua dispositione depromere queat. In vegetantibus autem habet ibi & lux creata, aliter quam in animalibus, dispositam materiam, ibique tantum secundum suam materiæ suæ dispositionem vegetandi solis edit actiones. In metallis autem, & mineralibus, cum & aliam ibi habeat materiæ dispositionem ibi etiam & diuersas in mineralibus habet, existendi rationes, ibi enim non vt in animalibus, & vegetantibus, vitales veras edit actiones. Sed quodammodo vitales, cum actuet & informet verè metalla; qui quidem actus improprie saltem & late sumpto vocabulo dici potest vitalis actus, cum à luce creata dependeat: quæ quidem lux, vita verè est & vitales educit actus in omnibus naturæ rebus, modò materia tenuis & subtilis sit, quam lux illa actuat. Sic satis claret quâ ratione Lapis Philosophorum, ex nulla re animali fieri possit, etsi Philosophorum Chymicorum nonnulli, asseruerint ex re ani-

mata esse. Quæ quidem res animata solum sulphur, & vitam seu formam metallicam puram & nitidam interpretantur & intelligunt ipsimet, qui hoc asseruerunt: hæc autem vita seu forma metallica, & sulphur, in solis metallis reperiri solet. Vnde ex solis metallis Lapidem fieri posse interpretandum est, cum ex re animata fieri censent antiqui Philosophi.

Quòd ex nullo Vegetabilium Lapis Philosophorum fieri possit.

CAPVT XXXVI.

ASserit Raymundus Lullius Alchymistarum caput & Coryphæus, Lapidem Philosophorum vegetabilem esse, & ex Lunaria sua, & ex vino suo rubeo vel albo fieri debere: verissimum est quod Lullius asserit, modo ritè interpretetur, & quid sit Lunaria sua & vinum suum intelligamus, Lunaria siquidē sua non est planta illa Lunaria dicta, sed est mercurius, qui cum Lunæ sequatur virtutes & proprietates, lunaria dicitur. Vinum autem suum non est vinum commune & potabile, sed est etiam mercurius, seu aqua pontica nostra, quæ vini qualitates & virtutes imitatur, colorem potissimum, & striae vini inter distillandum etiam imitando, & ut vinum commune cum aqua permixtum potum gratissimum constituit humanum, vitæ humanæ fomitem insignem, & pabulum tutissimum, sic & vinum Lullianum, cum
aqua

aqua metallica aurea, vel argentea permixtum, potum constituit gratissimum & vtilissimum fouendæ vitæ humanæ aptissimū, aurum enim verum potabile constituit, omnes morbos perfecte curans, vitamque conseruans, atque prolongans, & sic interpretatus Lullius, verum dixisse asserere possumus. Si verò per Lunariam suam, plantam intelligat, & per vinum liquorem illum vulgarem ex racemis expressum, falsissima est hæc opinio, nihil enim est in toto genere vegetabilium quod tincturam illam auream Physicā & realem dare possit, cum quicquid est in vegetabilium genere, sit igne alterabile & corruptibile. Tinctura autem illa aurea, est omnino incorruptibilis, & flammis cuiuscumque vulcani etsi robustissimi fortissime resistit, vt penitus aureæ naturæ, quæ penitus alterabilium rationes contemnit: nullū etiam vegetabilium est, quod aliquid metalli & auri contineat, & perinde ineptum est omnino, tincturæ Physicorum componendæ. Etsi clament Philosophi nonnulli mercuriū coagulari posse, & vere fixari, in verissimum argentum, succis quarundam plantarum, præsertim Lunariæ maioris, quod mysticum & typicum est, & id debet interpretari de Lunaria nostrâ Chymicâ fixâ, quæ est mercurius Philosophorum, fixus & arte Chymicâ perfectus, qui mercurium vulgarem perficere solet in Lunam veram, & perfectam. Et quamuis asserant multi

mercurium metallicum extrahi posse, ex putrefactione plantarum nonnullarum. Perinde non est concludendum, Lapidem nostrum fieri posse ex plantis, quod plantæ, in productione illa mercurij, non maneant plantæ, sed omninò corrumpantur & ex corruptione illa generetur mercurius, ex quo deinde præparatione debite facta, confici potest Lapis, quia ex quouis mercurio metallico & minerali, fieri potest.

Sic etiam ex animali & homine ipso, potest fieri Lapis, quia ex eo per particularem putrefactionem potest fieri mercurius mineralis & metallicus, sed non ex animali, animali ita persistente, & quâ ratione nobis est opus, illâ peculiari corruptione difficilius admodum inuentu, ut ex animali & vegetabili fiat mercurius, cum habeamus ubique gentium mercurium metallicum perquam optimum, ad hoc opus naturaliter productum: modo eo uti ciamus, & præparationem eius Chymicam perfectam & absolutam sciamus & cognoscamus.

Concludere hinc inde facile possumus ex nullo vegetabilium Lapidem fieri posse, si persistent in substantia vegetabili, cum hæc omnino alterabilis sit & corruptibilis & Lapis noster in corruptibile & inalterabile & auream debeat habere naturam, ut inter ignes violentissimos persistere possit, hæc autem natura aurea in nullo vegetabilium reperiri potest, scum sola hæc natura, in metallico genere solum reperiatur, quod capite sequenti clarissime demonstrabitur.

*Quod ex solo metallico genere Lapis
Philosophorum fieri possit.*

CAPVT XXXVII.

QVamplurimi Chymicorum nobis asse-
ruerunt Lapidem Philosophorum ex
nullis metallis etiam fieri posse, quod si
nude ut sonat litera interpretetur, hinc etiam
concludere possumus, fieri nullo pacto posse
si ex metallis fieri non posset, cum ex nullo
animalium, nullo vegetabilium, nulloque mi-
neralium & metallorum fieri possit: hæc enim
genera totam naturam comprehendunt. Hoc
autem de metallis non ita nudè & simpliciter
est interpretandum, quasi dicamus ex nullo
metallorum Lapidem nostrum fieri posse, quod
solum de metallis in forma metallica externa
permanentibus, verum esse concedimus: me-
talla siquidem in forma externa metalli persis-
tentia, nullo pacto componere possunt Lapi-
dem nostrum, sed oportet prius ut relinquat
hanc formam externam, & remaneat solum
forma interna, & sic arte nostrâ reducantur in
principia sua, ex quibus natura fecit ipsa me-
talla: Quod Aristoteles vocat 4. Meteororum
reductionem in naturam primam metallo-
rum: Tunc enim metalla sic reducta ex opi-
nione Aristotelis & Chymicorum omnium
possunt componere & constituere Lapidem
nostrum cum principia illa metallica, in quæ

reducuntur metalla, ad eò subtiliari possint & perfici, attenuatione illa, vt perfectionem illam quam habent communicare valeant imperfectis metallis, quæ tali perfectione indigent, & perinde componere possunt Lapidem illum, cum solus hic Lapis metalla imperfecta perficiat, communicandò illis perfectionem illam metallicam, quam ipse habet ex principijs metallicis, ex quibus componitur. Quod quidem innuere videtur, turba Philosophorù, his scilicet verbis; nisi enim corpora diruantur, à natura corpore carente donec fiant corpora incorporea, & veluti spiritus tenuis, non potestis animam illam tenuissimam, ac tingentem extrahere, quæ in intimo ventris occulta est; Toties ergo reiterandus est spiritus super corpus, donec spiritus fiat corpus, & corpus spiritus. Quicumque ergo nouerit spiritum fugientem rubeum facere, corpore perfecto sibi admixto, & ex illo corpore & spiritu, suam tenuem materiam in suo ventre occultam, subtilissimè cum igne lento extrahere, si patiens sit in coquendi prolixitate, procul dubio tinget omne corpus. Nihil enim aliud agere debemus in hac arte, quam corpora perfecta in materiam primam seu in principia corporum perfectorum reducere, quod turba vocat, corpora facere spiritus & spiritus corpora, vt tenuitas & subtilis natura metallorum perfectorum haberi possit, quæ est materia prima, &

principium metallicum, sic enim habemus illa sola reductione, tenuissimum illud metallicum in intimo ventris metallici occultum, quod tingendi potestatem habet, illudque solum coquere debemus, & coctione illa perenni perpetua & continua perfectissime fixare, seu in naturam constantem, & in igne perseverantem, facile fluentem ac tingentem, perducere debemus, Quod quidem ex metallis perfectis operante eorum principio seu mercurio, perficere possumus & ex nullo alio quouis naturæ genere, quicquid dicant & afferant Philosophi & ego ipse multis in locis operum meorum, Quia si aliud contrarium huic sententiæ afferere videamur, id mysticum est, & allegoricum, & ad nostram hanc sententiam interpretari meretur.

Metalla enim fieri non possunt nec ad inuicem inter se transmutari, nisi naturam imitando, natura autem metalla non producit, nec inuicem transmutat, nisi cum metallico semine & principio. Ergo etiam si imperfecta metalla, ad perfectionem auri & argenti perducere cupias, imitanda est tibi natura ipsa, quæ cum ex principio metallico, & semine, id solum facere soleat & possit: Tibi etiam simile cogitanti, & molienti, idem facere necessarium est.

- Hinc concludere facillimum est, ex solo metallico genere Lapidem Philosophorum

fieri debere. Hinc terra ipsa pura & quod ex ipsa elici potest, nisi salis & spiritus eiusdem naturam & essentiam habeat, totaliter excluditur, hinc ros & aqua communis, & quicquid ex ipsis arte Chymicâ eruitur, etiam exploditur, quia nihil habent metallicæ essentiæ. Quamuis ex terra & aqua metalla producantur, nihilominus ex ipsis non producantur immediate, nisi prius hæc coniuncta, permixta & alterata fiant principia metallica; in his enim solis elementis, principia metallica copiosè reperiuntur, & ex his solis educi debent, & educuntur & ad artem reuocantur: At hæc principia quamuis arte summâ sint præparata, nihil tibi inseruient nisi tibi sint metalla perfecta præmanibus, cum quibus coniungenda sunt hæc principia metallica, ut metalla perfecta cum illis principijs reducantur in principia, ut superius ad nauseam vsque repetitum est, itaque qui rori, aquæ & terræ nauant operam, sciant oportet, quid in ipsis quærendum sit, nam sola principia metallica ex his haberi possunt, quæ tamen copiosè vbique reperiuntur separata & depurata: necesse est tantum ut in spiritum seu mercurium reducantur, & cum hoc mercurio & spiritu metalla perfecta in spiritum sunt reducenda, & sic arte nostra perficimus mercurium Philosophorum, ex quo solo immediate fit Lapis noster solâ simplici coctione, de quo in præsentis libello sat copiosè dictum fuisse

existimo. Iam tantum nobis superest in Mysochymicos nostros concludere.

Conclusio totius Operis in Mysochymicos.

CAPVT XXXVIII.

Et vltimum.

IAm fusè admodùm diuagata est oratio nostra, circa probationem Lapidis Philosophorum: An enim sit in rerum serie, & persistat probauimus; Qualis sit eius materia & substantia ostendimus, quâ viâ & methodo, fieri possit ab arte Chymica patefecimus quâ viâ habuerunt antiqui Patres nostri manifestauimus, quibus partibus constet, & suarum partium virtutes, proprietates, & utilitates indicauimus. Vt inde colligant omnes, imò videant manifestè tanquam in speculo clarissimo, & nitidissimo, an Lapis Philosophorum sit quid fictitium, & ad placitum excogitatum opus, an verè realiter existat, cum de existentia sua, nihil clarius haberi possit, quàm ea, quæ enarrata fuerunt, & de materia sua & substãtia dicta sunt, quæ de compositione sua indicata sunt, & quæ de partibus eius, vitute, proprietate, & utilitate demonstrata sunt. De non existente, & fictitia possunt ne, in medium afferri rationes, authoritates & experientiæ tam multæ, insignes & probatæ, quàm iam allatæ fuerunt. Potest ne dari vera scientia, vt de Lapide Phi-

loſophorum ſiue controuerſia datur, teſte ipſo libello, & alijs infinitis libellis, qui de ipſo ab Authoribus fide digniſſimis, & doctrinâ & moribus probatiſſimis, Typis excuſi ſunt & adhuc in poſterum excudentur. De re non exiſtente & fictitiâ, poſſunt ne authores varij, & diuerſis in ſæculis ſcribentes; vnâ & eandem & ſimilem omninò proferre ſententiam: quod enim iam vnus ſcribit & aſſerit, ſæculo tranſacto, & mortuo authore & ſcripto ſuo & libello vnâ cum authore ſuo iam perempto, alius exſurgit author, patria & regione diuerſus, qui eadem ſcribit, & aſſerit: ſi de Lapide Philoſophorum non daretur vera ſcientia, hæc fieri non poſſent: ſcientia enim vera eſt, de rebus realiter exiſtentibus permanentibus, & immutabilibus. Oportet ergò & verè neceſſarium eſt, Lapidem Philoſophorum verè perſiſtere permanere, & immutabilem eſſe, in rerum natura, vt de eo ſcientia dari poſſit, & per ſæcula varia per varios ac diuerſos Authores eadem & omninò ſimilia de eodem tradi poſſint.

Veriſſimam etiam eius veritatem teſtantur Hiſtoriæ omnes tam recentes, quàm antiquæ, quarum denegare fidem, ſtulti potiùs eſt, quàm ſapientis: Hiſtoriæ enim eſt vera proferre. Legitur autem apud Siiidam Ægyptios omnes Philoſophos tempore Diocletiani Imperatoris, artem auri & argenti conficiendi apprime calluiſſe, cuius ope & auxilio, Romano Imperio

validissimè resistebant. Legitur etiam Nicolaum Fumellum Parisiensem arte sua Chymica, tantum habuisse auri & argenti, ut Ecclesias multas, & hospitia Parisijs & alibi, crexerit, & reditibus multis prægrandibus & tantis dota-uerit. Scribitur etiam Arnaldum Villonouanum Medicum clarissimum Ioannis Papæ 22. Romæ fecisse aurum perquam optimum examine omni probatum. Fertur etiam Raymundum Lullium maiori canum, Ordinis Diui Francisci religiosum tempore Eduardi tertij Angliæ Regis, & Caroli quinti Galliarum Regis circa annum Christi 1354. fecisse copiam quammaximam auri, arte Chymica, quod Eduardo tertio dedit, ut rebelles fidei Christianæ debellaret, nihilominus tamen contra Ioannem Gallorum Regem Philippi sexti filium, bellum tulit, eumque debellauit, & cœpit, ac in Angliam captiuum duxit, circa annum Christi 1356. Hæ omnes Historiæ & multæ similes, quæ de Paracelso efferuntur, & alijs artis Chymicæ Authoribus, testantur aurum factum fuisse per quamoptimum, ab Authoribus, & Professoribus Chymicæ artis. Et perinde etiam Lapidem Philosophorum factum fuisse credendum est: Cum solus hic Lapis potentiam habeat transmutandi metalla imperfecta in verissimum aurum.

Quid iam dicent Mysochymici nostri, quò se conuertent, quos stultos & fatuos proclamabunt, an se ipsos, an Chymicos, qui vera fa-

pientia & doctrina ipsiusmet naturæ ducti, artem hanc auri faciendi callent, habent & docent. Certè se potius imprudentes & insipientes omninò proclamare se habent, & tales ubique gentium se profiteri non erubescunt, cum insitiâ sua & crassa ignorantia tantum luminis habere non potuerint, ut hoc naturæ arcanum in rerum serie existens & permanens videre, nec palpare potuerint. Resipiscant ergò, & palinodiam cantent & se solos sapientes non existiment, cum de rebus non sibi notis sententiam afferre conantur, ne postquam res claras & manifestas habuerint se desipuisse fateantur; non enim prudentis est dicere, non putaram.

Concludimus ergò veram esse Alchymiam, verum esse Lapidem Philosophorum & verissimum aurum esse, & probatissimum quod arte Chymica, & Lapidis Philosophorum ope elaboratur & Mysochymicos omnes stultè admodum & temèrè artem Chymicam, & Lapidem Philosophorum contemnere, eumque calumniari, ignoscendum tamen, parcendumque illis esse, cum nesciant quid faciant.

*Ænygma Chymicum cuius Velamine &
cortice totum opus Chymicum,
complectitur.*

CVM totum terrarū orbem inuisere mihi
in votis esset, & postquā Europæas ferè
omnes regiones, prouincias, ciuitates &
vrbes, perlustrassem: Affricam & Asiam ferè
omnem perambulassem, nullo pacto fessus la-
boris itinere, sed rerum varietate, magnitudine
& raritate consolatus. Quartam mundi partem
seu noui orbis regiones & prouincias inuisere
cœpit animum exardescere curiosa cupiditas.
Itaque cum me Oceano committerem, na-
uimque ad hoc paratam conscendissem, velis
iam extensis ventisque secundis aliquandiu
nauigassem, statim turbatus est aër, hinc Eurus
notusque ruunt, fluctusque tolluntur ad cœ-
lum, & ad imani flectuntur abyssum, ac inua-
lescente tempestate, malis velisque disruptis
omnibus appertaque naui, & iamiam aquæ
plenâ, ad fundum Oceani tendente, tanto pe-
riculo perterritus, numine conuocato, præci-
busque multis & votis fatigato, tandem quies-
cit tempesta terribilis & horribilis illa, & se-
mifracta naui appulit portum Canariarum
Insularum Fortunatarum, cui adhæsit per mul-
tum temporis, donec omninò reparata fuerit
naui & munita omnibus, quæ tempestate an-

tracta dispersa, & pertracta fuerant: Reparata ergo naui, & munita omnibus nauigationi nostræ perficiendæ necessarijs, Oceanum iterum conscendimus, & velis ventisque secundis, nauigationem nostram absoluiimus, terramque nouam & coelum nouum, conspiciamus & Americam nostram iamdiu exoptatam appulimus, terram omnino Carbunculis rutilantem, igneam omninò, & flammeam, vnde ab Hispanis dicta est, *Tierra del fuego* ultra Fretum Magellanicum constitutam, versus Antarcticum polum, vbi omnia ad votum erant, nihil ibi frigoris, nihil ibi caloris excedentis, sed omnia temperata, & moderata erant.

Tanta loci huius amoenitate pellectus, nauem liqui, & portui gratissimo & tutissimo alligavi, & loca amoenissima, huiusce terræ nouæ, perlustrare cupiens, illicò nouus hospes ab hospite nouo receptus, in Palatium, domumque regiam perductus sum, pinnis turrilisque quam multis in aërem ex surgentibus conspicuam: Statim ab ipsius introitu haud dubiè conspicitur, & manifestum est, regis ad cuiuspiam & summi viri, luculentum esse diuersorium, ne dicam Dei cuiusdam magnificum hospitium: Nam summa laquearia citro & ebore curiosè cauata visebantur, subeunt aureæ & argenteæ, & crystallinæ Columnæ, & parietes omnes aureo & argenteo cælamine contegebantur, mirus prorsum magnæ artis homo, imo semi Deus,

vel certe Deus, qui magnæ artis subtilitate effigauit aurum & argentum, prætiososque lapides distinxit in varia ac distincta simulacra: Porticus prægrandes ex vtraque medullij parte visebantur fornicatim excauatæ, cæruleo, aureoque colore Smaragdis, Rubinis, Adamantibusque variegatæ atque depictæ cernebantur, vbi ipsius Phœbi & Pythonis serpentis certamen verum, & ipsius Phœbi amores depicti conspiciiebantur stupendâ spectantium admiratione, iam me beatum & cœli incolam esse putabam, cum me lapides prætiosiores, & lucem ipsam calcare videbam, ita vt domus tota, ipsiusque parietes omnes solidati massis aureis, & lapidibus prætiosis splendore proprio coruscabant, vt diem suum, sibi domus ipsa faceret, ipsomet recusante & nolente sole, sic cubicula, sic porticus, sic ipsæ valuæ fulgurrant, vt noctem nullam nec vmbra tenebrosam sciat ipsa domus.

Omnia tandem huic diuino hospitio ad votum erant: vnum solum deerat, non erant riuuli, neque fontes aquam dulcem salientes, hortulos peramœnos & gratissimos huiusce Palatij irrorantes, aderat tantum, vnicus fons in medullio Palatij exstructus, & mirâ arte ab ipsa naturâ fabricatus, aureus quidem, & ipsomet auro prætiosior, cum ipso auro, quid nobilius, & præstantius ex eo fonte enascatur, vnde aqua perennis continenter emicat, &

fistulatim excusa sese in auras, per tubos septē ducta, eiaculabatur; sed quod mirum est, de ipso fonte, & supra omne verum, admirabile & stupendum, eius aqua non erat humida, sed omnino sicca, & tamen omnia, quæ irrorabantur aqua illa, virescebant, & vigeant flore perenni, & viuido, septemplici tubo irrorabat hortos omnes huiusce Palatij, & quamuis sicca esset, & nullo pacto madefaceret, irrorabat tamen, & superficiem planam hortorum. discurrebat, neque adhærebat nisi his, quæ erant suæ naturæ: sunt autem numero septem tantamque sunt eius fontis naturæ & essentiæ, quæ totam naturam & mundum hunc suo imperio gubernant & regunt: Mirabilis est omnino huius aquæ virtus, quamuis venefosa admodum sit & mortem adferat suis ipsismet rebus, quas producit: vnde & ipsius fontis scaturigine mors & vita fallunt, & mortem inferre, summa est illi laus, & gloria cum & morte illa quam infert vita perennis & immortalis exurgat: crudelis admodum mater, cum suos filios ipsamet enecet: & pia valet mater, cum suosmet filios morte ipsa ad perennem vitam & immortalē deducat. Huiusce fontis mirā scaturigine & viuite stupefactus, non longè hinc deducor ad stagnum, vbi aqua fontis huius cumulata stagnabantur, vbi mirum & prodigiosum spectaculum & horrendum penitus visebatur: Dracōnem alatum miræ magnitudi-

ditinis & fortitudinis ex meditullio stagni huius exurgentem vidi, cuius aspectu perhorrido perterritus subito hinc aufugere tentavi, nisi blandissimo sermone ab hospite meo, qui me in Palatium deduxerat, & mihi fidus Achates semper fuerat, detentus fuisset. Quid times (inquit) & aspectu huiusce Draconis exhorrescis? Apollinis alumne, ita tandem & timorem ex animo omnem discute, mirabilia adhuc in hoc stagno videbis, ex pugna & certamine huiusce Draconis, cum strenuo & forti, undiquaque catafracto Milite, qui Draconem hunc venenosum valet & pestiferum enecturus est peculiari certamine, ut huiusce Palatij, & magnificæ domus pax æterna interueniat. Alioquin & Palatium omne hoc magnificum destructioni & ruinæ destinatum est, quod esset regioni huic omni & incolis eius peramarum infortunium. Eo ipso adhuc loquente ecce Militem strenuum, qui lento & graui passu stagnum versus se contulit, & ense districto in stagnum ipsum dedit se præcipitem, Draconemque est aggressus. Hinc horrendum & tremendum certamen inter ipsos exortum est, & stagnum, cum igneæ & aëreæ esset naturæ, & summo pere agitaretur pugna & certamine pugnantium, igneos & aëreos ex seipso emittebat & exalabat vapores, nunc nigrum, nunc flauum, nunc viride, nunc coeruleum, nunc colorum omnium varietate pertinctum apparebat sta-

gnum, & ex Draconis faucibus ignis purus, & flamma eructabatur venenosa penitus, cuius flammæ lætali veneno extinctus est strenuus, & fortissimus noster Miles, & à Dracone ipso cum suis omnibus deauratis armis deuoratus, & deglutitus est, cum tamen non omninò adhuc mortuus, sed semiuiuus deuoratus fuerit, viscera omnia ipsius draconis dilacerata sunt, ab ipso milite, non adhuc mortuo, ita vt tandem Draco ipse mortem obire coactus fuerit, & sanguine suo vnà cum Militis sanguine stagnum totum pertinctum sit, & sanguineum factum. Hinc putrefactione & leuissimo calore solis exortæ sunt rosæ albissimæ fragrantès maxime, & odore suauissimo aulam totam replentes. Post ortum harum rosarum albissimarum exortæ sunt & aliæ rosæ rubicundissimæ, suauius adhuc rosis albis redolentes calore solis etsi violentissimo, nullo pacto marcescentes sed semper suo rubore vigentes. Hinc totum stagnum desiccatum est vnà cum corpore draconis & militis eorumque omnium sanguine, quæ omnia cum stagno prædicto in rosas rubicundissimas conuersa sunt, quarum rosarum odor tantus erat & ad eò suauiter viuificus & verè vitalis, vt Incolæ omnes huiusce Palatij solo illo odore verè viuerent, & vitalem verè vitam ducerent & immortalem. Itaque si quis eorum ægrotaret & malè se haberet rosâ vnâ acceptâ & naribus appositâ, solo illo odore totus recreabatur,

creabatur, morbus omnis euanescebat, & vita verè vitalis ab omnibus vitæ humanæ incommodis libera & vindicata hinc inde exsurgebat, & sic vivebant Incolæ huiusce Hospitij incolumes ab omni miseria & calamitate, vitamque longissimam beatam prorsus & omni ex parte foelicem ducebant.

Tanto miraculo in stuporem redactus ad hospitem meum versus, cum præ stupore & miraculi visione loqui non possem, signa cum oculis & manibus illi dedi, vt mihi notitiam & cognitionem tanti mysterij & miraculi patefaceret & indicaret. Ille illico signa mea intelligens & capiens, prudentissimus enim erat & senex multum, annis tantum, non corporis debilitate, qui vigoris summi erat, tum animi & corporis, & tamen annorum plusquam quinque millia à natiuitate sua numerabat. Ille ergo vetustissimus omnium, & omnibus iunior, cum omnes suo robore & virtute vincat sermone blando, talia & sequentia dixit. Tu admiratione rerum peractarum stupefactus quasi incantatus obmutescis, & loqui non poterum admittendarum visione: sedeamus hic super hunc Lapidem crystallinum, qui nobis ex occasione offertur, vt pacatius audias & percipias, quæ tibi dicturus sum de Palatio isto, de regione & prouincia, quam nauigatione tua appulisti, de fonte miro quem vidisti, de stagno quod in rosas albas & rubras conuer-

sum vides, de Dracone & milite, quos inter se pugnantes, & morte alternatâ & mutuâ occumbentes conspexisti cum eorundem Metamorphosi mirâ. Palatium ergo istud Solis est & ipsius Phœbi Diuersorium, quidquid in eo est diuitiarum, quidquid auri & argenti, quidquid lapidum prætiosorum continet, ex fonte quem admiratus es originem habet. Ergo ipse cum vxore mea, quæ mea soror est, vno enim partu ex solo patre nati sumus. Ergo, inquam, ipse solus vnâ cum sorore mea, quæ mea chara coniunx habetur, fabricati sumus hoc hospitium & diuinum domicilium, & Phœbo dicauius, & omnia quæ fuerunt nobis necessaria ad constructionem illius magnifici Opificij, ex solo fonte desumpsimus, & quod adhuc mirabilius est, Opificium hoc iam constructum & factum conseruatur in nitore, candore & perfectione sua, solo odore & nidore fontis huius. Si destrueretur fons, destrueretur & periret omninò Palatium istud, & omnes eius diuitiæ euanescerent, idcirco in meditullio ipsius aræ, conseruatur, & collocatur, vt hinc meliùs & fortiùs suas virtutes toti opificio distribuere possit. Regio etiam & Prouincia tota, quam appulisti, Sapientum est & Philosophorù Regnum, in eo solo morantur & quiescunt, cæterasque terræ Prouincias & regiones contemnunt, cum in ea sola gaudeant & quidquid exoptare queant, ex votis habeant. Hæc ergo Prouincia

& quæ mira sunt in ipsa (quæ quidem infinita sunt) dependent ab ipso fonte, & stagnum, & Draco, & Miles, & rosæ tum albæ tum rubæ, quæ hinc enatæ sunt, ab ipso fonte enascuntur & conseruationem suam habent, & ego ipse qui sum verus faber & architectus rerum omnium vna cum vxore mea nil agere possum absque fonte ipso, cuius pater est Sol ipse, & mater Luna, & menstruum & semen, ex quibus Pater & Mater hunc fontem produxerunt, est aqua, quæ in ventre suo terram, aërem & ignem continet, & perinde in ipso occultata sunt, quæ dum fiunt manifesta, fons ipse siccatur omnino Draco moritur & Miles, eorumque omnium mors rosas illas albas & rubras producit, sic mors morte destruitur & vita perennis exsurgit. Miles, Draco & fons & opificium omne vnum & idem sunt, & habent vnam & eandem originem, & ex fonte scaturiunt, sed primò fons exsurgit, & est Primogenitus omnium. deinde ex ipso reliqua omnia procedunt.

His dictis tacuit ipse senex & iuuenis, & me sedentem erexit, & aperto lapide crystallino, super quem sedebamus, qui ex fonte concretus erat, speculum mihi ostendit, in quo tota natura animalium vegetantium & mineralium erat fusè admodum effigiata & aperta. Ibi totius naturæ proprietates, virtutes, & energias rerum omnium cum suis principijs & elementis conspexi, ac quales sint & esse debeant

didici. Tunc temporis genibus flexis & manibus iunctis gratias immortales egi Creatori meo, & hospiti congratulatus sum de eius sermone & fauore, cuius gratiâ hæc cœlitus mihi euenerant, & statim de reuifenda patria mea cogitavi, & salutato hospite meo, & gratijs illi peractis, Nauim meam portu alligatam conscendi, & faustè tutoque admodum patriam appuli meam, & hæc miranda narraui accolis meis omnibus, qui incredibilia verè facta sunt, cum tamen omninò certa & verissima esse probet ipsa ratio, auctoritas & experientia.

F I N I S

Deo sit laus & eterna gloria.

G Ratiâ & priuilegio Regis permissum est Petro Bose Bibliopote, in Vniuersitate Iurato, Typis mandare Librum inscriptum, *Propugnaculum Alchymie Petri Ioannis Fabri, Doctoris Medici Mospeliensis, & alia eiusdem Opera Chymica, & Medica*, & interim per tempus & spatium septem annorum consequentium, à fine Impressionis incipiendo; prohibitionibus factis omnibus Typographis & Bibliopolis, typis excudere, aut excudè curare, librum supradictum, nec partem illius, sub pena eorundem librorum fisco addicendorum, multaque eodem Priuilegio irrogata. Datum Parisijs vltimo Ianuarij 1639. A Rege in suo Consilio.

C E R E F.

Acheuè d'imprimer le 25. Ianuier 1645.

INDEX CAPITVM,
QVÆ IN HOC LIBRO
CONTINENTVR.

Numerus paginam indicat.

- Caput I. **A**N Alchymia sit vera
scientia. pag. 4.
- Cap. II. **A** Quid pretendat Alchy-
mia in rebus omnibus cognoscendis p. 6.
- Cap. III. Quantum præcellat Alchymia
ceteras omnes scientias naturales p. 9.
- Cap. IV. Quòd Naturæ purum sit solius
Alchymie subiectum. pag. 11.
- Cap. V. Quid & quale sit naturæ purum &c.
pag. 14.
- Cap. VI. Quòd Lapis Philosophorum sit
in rerum naturâ, & verè existat p. 17.
- Cap. VII. Quòd naturæ purum in genere
metallico, sit antiquorum Lapis Philoso-
phorum. pag. 19.
- Cap. VIII. Purum naturæ metallicæ quia
& quale sit &c. pag. 22.

- Cap. IX. Quòd nominum multitudine & varietate Chymicum Arcanum obscuratum sit stultis, Sapientibus verò demonstratum. pag. 28.
- Cap. X. Quibus constet Arcanum Physicum siue Lapis Philosophorum. pag. 31.
- Cap. XI. Quis & qualis sit Philosophorum Mercurius, ex quo componitur eorundem Lapis. pag. 34.
- Cap. XII. An Mercurius Philosophorum & vulgi inter se differant. pag. 37.
- Cap. XIII. Quâ methodo & viâ præparandus sit vulgi Mercurius, ut Philosophorum habeatur. pag. 40.
- Cap. XIV. An detur alius in rerum natura Mercurius, præter vulgare &c. 44.
- Cap. XV. An solus vulgi Mercurius præparatus sufficiat ad Opus Chymicum perficiendum. pag. 48.
- Cap. XVI. Quid sit illud purissimum Mercurij, quod metalla & opus Chymicum perficit. pag. 51.
- Cap. XVII. Quid sint principia naturalia & quâ viâ ab Elementis producantur. 55.
- Cap. XVIII. An in Puro Mercurij, quo

- metalla fiunt, sint sulphur album & rubrum, & masculus &c. pag. 60.*
- Cap. XIX. Quare Aurum & Argentum sint necessaria Operi Chymico cum ipso met argento viuo. pag. 62.*
- Cap. XX. Quare in perfectione operis Chymici, nouem menses vel annus integer sint necessarij. pag. 65.*
- Cap. XXI. An omnibus anni temporibus perfici possit Lapis Philosophorum. p. 69.*
- Cap. XXII. An Aurum Philosophorum &c. sit aurum commune. pag. 71.*
- Cap. XXIII. An Aurum commune mortuū & sterile arte nostra viuificari possit. 73.*
- Cap. XXIV. In quo naturali subiecto copiosè resideat spiritus natura metallica, & quâ arte hinc eliciendus sit. pag. 76.*
- Cap. XXV. Quibus Artis operationibus Lapis Philosophorum componatur. p. 78.*
- Cap. XXVI. De solutione Chymicâ, quæ est principium operis Chymici. pag. 80.*
- Cap. XXVII. Quot sint necessaria ad Chymicam solutionē absolute perficiendâ. 83.*
- Cap. XXVIII. De Coagulatione Chymica, quæ totum perficit Opus. pag. 86.*

- Cap. XXIX. Quibus vijs & rationibus excogitarint antiqui Sophi Lapidem suum, vel an solâ revelatione divinâ habuerint ipsum &c. pag. 89.
- Cap. XXX. De sulphure albo, quid sit, ubi nam sit, & quid proffit Chymicis. p. 94.
- Cap. XXXI. De sulphure rubeo, quid sit, & ubi nam sit, & quid proffit. pag. 96.
- Cap. XXXII. An Sulphur album & rubeum sufficiant ad perfectionem lapidis. p. 98.
- Cap. XXXIII. Cur Lapis Philosophorum non credatur ab omnibus, nec habeatur. 101.
- Cap. XXXIV. Quid agere debeant qui ad Lapidem Philosophorum aspirant. p. 103.
- Cap. XXXV. Quod Lapis Philosophorum ex nulla re animali fieri possit. pag. 105.
- Cap. XXXVI. Quod ex nullo Vegetabilium Lapis Philosophorum fieri possit. pag. 108.
- Cap. XXXVII. Quod ex solo metallico genere Lapis Philosophorum fieri possit. p. 111.
- Cap. XXXVIII. Conclusio Totius Operis in Mysochymicos. pag. 115.
- Ænigma Chymicum cuius velamine & cortice totum Opus Chymicum completitur.

